

*Załącznik do zarządzenia Nr 104/2020
Wójta Gminy Wąsosz z dnia 25 maja 2020 r.*

RAPORT O STANIE GMINY WĄSOSZ

**Urząd Gminy Wąsosz
Plac Rzędziana 8
19-222 Wąsosz**

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	1
II. INFORMACJE OGÓLNE	2
III. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	10
IV. INFORMACJE FINANSOWE.....	30
V. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO W GMINIE WĄSOSZ – STAN NA 2019 ROK	36
VI. ZESTAWIENIE ZREALIZOWANYCH ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z ZARZĄDZANIEM RUCHEM NA DROGACH PUBLICZNYCH ZA 2018 R. NA TERENIE GMINY WĄSOSZ	39
VII. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY WĄSOSZ	42
VIII. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY WĄSOSZ.....	44
IX. WSPÓLPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI.....	44
X. OŚWIATA W GMINIE WĄSOSZ.....	45
XI. ZADANIA Z SFERZE KULTURY	49
XII. PODSUMOWANIE	53

I. WSTĘP

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Wójt Gminy Wąsosz przedstawia niniejszym raport o stanie Gminy Wąsosz w roku 2019.

Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Wąsosz w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu.

Przygotowanie przez Wójta raportu o stanie gminy jest pierwszym etapem procedury rozpatrzenia raportu przez Radę Gminy Wąsosz. Na pozostałe etapy tej procedury składają się: debata nad raportem oraz przeprowadzenie głosowania nad udzieleniem Wójtowi wotum zaufania.

II. INFORMACJE OGÓLNE

1. Ogólna charakterystyka Gminy Wąsosz

Gmina Wąsosz położona jest w północno-zachodniej części województwa podlaskiego, w zachodniej części powiatu grajewskiego. Przed reformą administracyjną z 1999 roku należała do województwa łomżyńskiego. Gmina graniczy:

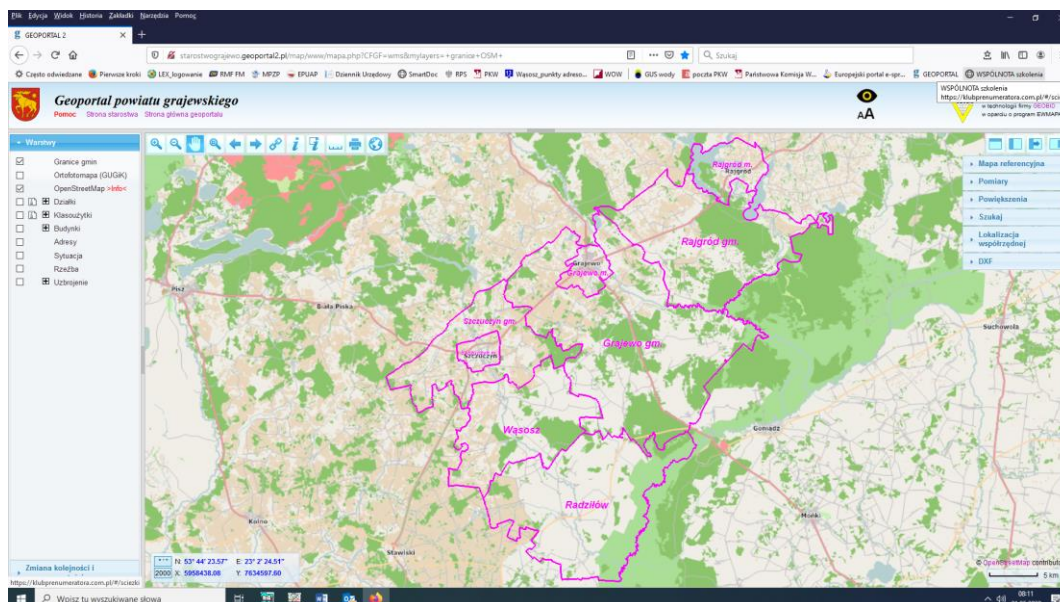
- od północy - z gminą Szczuczyn,
- od północnego-wschodu - z gminą Grajewo,
- od południa - z gminą Radziłów,
- od południowego zachodu - z gminą Przytuły
- od zachodu - z gminą Grabowo.

Siedzibą gminy jest miejscowość Wąsosz, który położony jest w centralnej części Gminy.

2. Położenie i powierzchnia gminy

Obszar gminy wynosi 118 km², co stanowi 12,2% terenu powiatu grajewskiego. W ogólnej strukturze użytki rolne stanowią 74%, użytki leśne 22%, grunty zabudowane i zurbanizowane - 3% oraz grunty pozostałe - 1%.

Przy liczbie ludności na dzień 31.12.2019 r. - 3711 osób - średnia gęstość zaludnienia Gminy Wąsosz to 32 osoby/km². W stosunku ro roku 2018 liczba osób zameldowanych na pobyt stały zmniejszyła się o 46 osób.

Rys. 1 Położenie Gminy Wąsosz – źródło:

<http://starostwograjewo.geoportalski.pl/map/www/mapa.php?CFGF=wms&mylayers=+granice+OSM+>

3. Sołectwa

Teren Gminy podzielony jest na 18 sołectw:

Lp.	Sołectwo
1	Bagienice
2	Bukowo Duże
3	Jaki
4	Kędziorowo
5	Komosewo
6	Kudłaczewo
7	Ławsk
8	Łempice
9	Modzele
10	Niebrzydy
11	Nieciki
12	Sulewo-Kownaty
13	Sulewo-Prusy
14	Szymany
15	Wąsosz I
16	Wąsosz II
17	Zalesie
18	Żebry

Największymi sołectwami pod względem powierzchni, jak i stanu ludności są Wąsosz I, Wąsosz II, Ławsk, Żebry i Kędziorowo. Kolonia Łazy i Kolonia Gródź są to miejscowości, które wchodzi w skład sołectwa Wąsosz I.

4. Demografia

Zgodnie z rejestrem mieszkańców stan ludności gminy Wąsosz na 31 grudnia 2019 r., przedstawia się następująco:

WĄSOSZ – GMINA	3711
BAGIENICE	120
BUKOWO DUŻE	119
JAKI	78
KĘDZIOROWO	228
KOLONIA GRÓDŹ	26
KOLONIA ŁAZY	9
KOMOSEWO	109
KUDŁACZEWO	43
ŁAWSK	586
ŁEMPICE	150
MODZELE	84
NIEBRZYDY	36
NIECIKI	180
SULEWO-KOWNATY	133
SULEWO-PRUSY	123
SZYMANY	56
WĄSOSZ	1153
ZALESIE	117
ŻEBRY	361

STATYSTYKA MIESZKAŃCÓW WG WIEKU I PŁCI

Wiek Mężczyzn Kobiet Ogółem

0-2	46	47	93
3	19	13	32
4-5	46	33	79
6	19	18	37
7	22	16	38
8-12	134	107	241
13-15	57	57	114
16-17	45	50	95
18	27	23	50
19-65	1233	0	1233
19-60	0	99	99
> 65	236	0	236
> 60	0	464	464
ogółem	1884	1827	3711

Statystycznie na terenie gminy Wąsosz ilość urodzeń i zgonów na terenie gminy Wąsosz w latach 2017-2019 przedstawia się następująco:

Urodzenia

2017 r.	2018 r.	2019 r.
26	43	27

Zgony

2017 r.	2018 r.	2019 r.
47	52	36

W roku ubiegłym Urząd Stanu Cywilnego oraz ewidencja ludności zrealizowała zadania:

- liczba sporządzonych aktów zgonu – 16,
- liczba sporządzonych aktów małżeństw – 23,
- liczba aktów stanu cywilnego sporządzonych w ramach transkrypcji – 4,
- liczba migracji aktów stanu cywilnego – 275,
- liczba wydanych odpisów aktów stanu cywilnego – 205,

- liczba osób zameldowanych – 24,
- liczba osób wymeldowanych – 15,
- liczba prowadzonych postępowań o wymeldowanie – 5,
- liczba wydanych dowodów osobistych -117,
- liczba wydanych zaświadczeń w sprawach meldunkowych – 108.

5. Organizacje pozarządowe na terenie gminy.

Program Współpracy na rok 2019 Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przyjęty został przez Radę Gminy Wąsosz uchwałą III/15/2018 z 28 grudnia 2018 r. Wójt Gminy Wąsosz w dniu 20 listopada 2018 roku zaprosił organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie do udziału w konsultacjach społecznych w sprawie projektu „Programu Współpracy na rok 2019 Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”. Uwag nie wniesiono.

Zgodnie z w/w Programem współpraca Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami odbywa się na zasadach: równego dostępu do informacji, pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności i jawności. Współpraca może mieć formy pozafinansowe i finansowe.

Formy współpracy pozafinansowej miały charakter: informacyjny, organizacyjny, szkoleniowy, promocyjny i inny.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu, wzorem lat ubiegłych, kontynuował współpracę ze Stowarzyszeniem Bank Żywności w związku z realizacją zadań z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych do osób najbardziej potrzebujących, w ramach której dostarczono mieszkańcom żywność oraz organizowano warsztaty kulinarne i dietetyczne. W 2019 roku w ramach tej formy pomocy przekazano mieszkańcom 25 ton żywności i w trakcie czterech wydań żywności z pomocy skorzystało łącznie 2000 mieszkańców.

W ramach umowy przekazania zawartej w 2012 roku, Gmina Wąsosz nieprzerwanie współpracuje ze Społeczno-Oświatowym Stowarzyszeniem Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym EDUKATOR w Łomży, które przejęło prowadzenie Szkoły Podstawowej w Niecikach. W ramach umowy w 2019 roku, stowarzyszeniu przekazana została dotacja w wysokości 516 861,00 zł, na pokrycie kosztów utrzymania i funkcjonowania szkoły. Dla porównania w roku 2018 przekazano środki w wysokości 451 581,00 zł.

Gmina Wąsosz wspierała wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

Dla jednostek OSP dofinansowano zakup sprzętu ochrony osobistej, sprzętu ratowniczo-gaśniczego i technicznego, w tym również udzielono pomocy przy pozyskaniu środków z KSRG, MSWiA, NFOŚiGW oraz Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Rolników.

Zestawienie pozyskanych przez jednostki środków przedstawia się następująco:

OSP Wąsosz					
<i>Sprzęt</i>	<i>ilość szt.</i>	<i>cena</i>	<i>Środki finansowe</i>		
			<i>Dotacja MSWiA</i>	<i>Dotacja KSRG</i>	<i>OSP</i>
Kurtka Strażacka	3	1 050,00	1 050,00	0,00	148,00
Buty Strażackie Grom	10	2 200,00	2 200,00	0,00	0,00
Rękawiczki skórzane letnie	6	438,00	438,00	0,00	0,00
Mundur wyjściowy męski	1	710,00	710,00	0,00	0,00
Mundur wyjściowy damski	1	750,00	750,00	0,00	0,00
Drabina nasadkowa aluminiowa	1	4 700,00	0,00	4 700,00	0,00
stojak hydrantowy	1	465,00	465,00	0,00	465,00
tłumica teleskopowa	5	580,00	580,00	0,00	580,00
topór strażacki ciężki	1	84,00	84,00	0,00	84,00
nożyce	1	185,00	185,00	0,00	185,00
szufla	2	184,00	184,00	0,00	184,00
widły	2	194,00	194,00	0,00	194,00
szpadel prosty	2	188,00	188,00	0,00	188,00
młot 5kg	1	102,00	102,00	0,00	102,00
RAZEM:			7 130,00	4 700,00	2 130,00

OSP Żebry 2019				
<i>Sprzęt</i>	<i>ilość szt.</i>	<i>cena</i>	<i>Środki finansowe</i>	
			<i>Dotacja MSWiA</i>	<i>Dotacja KSRG</i>
Kurtka 3/4 ocieplana OSP	4	1 400,00	1 400,00	0,00
Komplet Umundurowania Galowego	3	3 600,00	3 600,00	0,00
rękawice specjalne	5	1 145,40	0,00	1 145,40
obuwie strażackie gumowe	3	1 254,60	0,00	1 254,60
RAZEM			5 000,00	2 400,00

OSP Ławsk					
Sprzęt	ilość szt.	cena	Środki finansowe		
			Dotacja MSWiA	Dotacja Urząd Marszałko wski	Gminy
Kurtka 3/4 ocieplana OSP	3	1 400,00	1 400,00	0,00	0,00
Umundurowanie dla MDP	10	2 500,00	2 500,00	0,00	0,00
Komplet Umundurowania Galowego	1	1 100,00	1 100,00	0,00	0,00
Wąż tłoczny W 52	3	405,90	405,90	0,00	0,00
Wąż tłoczny W 75	2	404,10	404,10	0,00	0,00
buty strażackie grom plus	4	1 200,00	0,00	1 200,00	0,00
ubranie koszarowe strażackie	4	1 600,00	0,00	1 600,00	0,00
umundurowanie strażackie damskie	4	2 994,00	0,00	0,00	2 344,00
RAZEM			5 810,00	2 800,00	2 344,00

OSP Nieciki				
Sprzęt	ilość szt.	cena	Środki finansowe	
			Dotacja MSWiA	Dotacja Urząd Marszałkowski
Komplet Umundurowania Galowego	5	5 000,00	5 000,00	0,00
ubranie koszarowe strażackie	4	1 600,00	0,00	1 600,00
buty strażackie grom plus	4	1 200,00	0,00	1 200,00
RAZEM			5 000,00	2 800,00

OSP Bukowo Duże					
Sprzęt	ilość szt.	cena	Środki finansowe		
			Dotacja MSWiA	Dotacja Urząd Marszałkowski	Gminy
Komplet Umundurowania Galowego	4	4 000,00	4 000,00	0,00	0,00
Drzwi Aluminiowe do strażnicy	2	4 896,00	4 896,00	0,00	0,00
Węże tłoczne W52, W75	4	1 000,00	1 000,00	0,00	0,00
Remont Strażnicy	-	24 100,00	24 100,00	0,00	0,00
buty strażackie grom plus	10	4 600,00	0,00	3 000,00	1 600,00
ubranie koszarowe strażackie	6	2 400,00	0,00	2 400,00	0,00
RAZEM			33 996,00	5 400,00	1 600,00

OSP Kędziorowo					
Sprzęt	ilość szt.	cena	Środki finansowe		
			Dotacja MSWiA	Dotacja Urząd Marszałk owski	przekazane z PSP
Kurtka 3/4 ocieplana OSP	3	1 400,00	1 400,00	0,00	0,00
Komplet Umundurowania Galowego	2	2 000,00	2 000,00	0,00	0,00
Wąż tłoczny W 75	6	1 950,00	1 950,00	0,00	0,00
pompa pływająca LEDA	1	2 700,00	0,00	0,00	2 700,00
buty strażackie gumowe	4	1 655,80	1 655,80	0,00	0,00
buty strażackie skórzane	4	2 041,61	2 041,61	0,00	0,00
rękawice specjalne	4	622,60	622,60	0,00	0,00
buty strażackie grom plus	8	2 400,00	0,00	2400,00	0,00
ubranie koszarowe strażackie	8	3 200,00	0,00	3200,00	0,00
RAZEM			13 770,01	5 600,00	2 700,00

Ze środków GKRPA dofinansowany został wypoczynek dzieci organizowany przez CARITAS oraz obóz wypoczynkowo-szkoleniowy dla młodzieżowej drużyny pożarniczej.

W sferze dotyczącej zdrowia i polityki społecznej podejmowane były działania w zakresie pomocy społecznej, w szczególności: realizacja programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży, w tym związanych z uzależnieniem od środków psychoaktywnych, realizacja programów pracy socjalnej dla środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz związanych z wychowaniem w trzeźwości i przeciwdziałaniem alkoholizmowi - na bieżąco sprawy te są rozpatrywane przez GKRPA. W ramach zajęć profilaktycznych i różnych form wypoczynku z pomocy w 2019 roku skorzystało 115 uczestników (dzieci i młodzieży) – zrealizowano zadania o łącznej wartości 16 483 zł.

W ramach realizacji programów opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w ubiegłym roku Rada Gminy Wąsosz podjęła uchwałę o przekazaniu dla Powiatu Grajewskiego kwoty w wysokości 9 887,00 zł, jako pomoc wspierającą działanie warsztatów terapii zajęciowej, których uczestnikami są również mieszkańcy naszej gminy.

W myśl obowiązujących przepisów prawa, gmina nie może finansować działalności poszczególnych organizacji pozarządowych. Powinna natomiast wyznaczać obszary życia publicznego oraz określać zadania, których realizacja we współpracy z organizacjami pozarządowymi będzie bardziej skuteczna, efektywna i w większym stopniu odpowiadać będzie potrzebom lokalnej społeczności.

Gmina angażuje swoje środki w organizację ważnych wydarzeń kulturalnych, społecznych i sportowych w ramach ich współorganizowania.

III. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

1. Strategia Rozwoju Gminy Wasosz uchwalona uchwałą Rady Gminy Wasosz Nr XVI/131/2017 z dnia 23 lutego 2017 r. określa cele rozwoju gminy do roku 2020. Jest to perspektywiczny plan, który określa strategiczne cele rozwoju, wytycza kierunki działania w postaci celów i zadań operacyjnych oraz wskazuje środki finansowe i ich źródła niezbędne do ich realizacji. Opracowanie zawiera zasady i sposoby zarządzania rozwojem gminy w określonym horyzoncie czasowym określając działania, jakie należy podjąć, aby gmina mogła właściwie funkcjonować i rozwijać się. Strategia umożliwia efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak środowisko przyrodnicze, zasoby ludzkie, infrastruktura komunalna przy uwzględnieniu dostępnych środków finansowych.

W celu realizacji zapisów zawartych w strategii oraz realizacji misji sformułowano cele strategiczne oraz kierunki działania:

Cel strategiczny I. Zintegrowana i nowoczesna infrastruktura techniczna

1. Rozwój infrastruktury drogowej.
2. Rozbudowa systemów wodno-kanalizacyjnych.
3. Rozwój gospodarki przestrzennej.
4. Rozwój infrastruktury i technologii informacyjno – komunikacyjnych.

Cel strategiczny II. Otwarty, kreatywny i konkurencyjny kapitał ludzki

1. Rozwiązywanie problemów społecznych i stymulowanie aktywności zawodowej sprzyjającej włączeniu społecznemu.
2. Podniesienie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych społeczności.
3. Zwiększenie dostępu do usług medycznych wysokiej jakości.
4. Podniesienie jakości usług oraz poprawa dostępności opieki i edukacji przedszkolnej.
5. Rozwój i poszerzenie funkcji obiektów dydaktycznych, kulturalnych, oraz sportowo-rekreacyjnych, stworzenie profesjonalnej oferty.
6. Budowanie i upowszechnianie społeczeństwa informacyjnego.
7. Rozwijanie tożsamości i integracji społeczności.

Cel strategiczny III. Innowacyjna i efektywna wielosektorowa gospodarka

1. Rozwój i wzrost konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.
2. Wsparcie rozwoju sektora usług rolno–spożywczych, handlu i rzemiosła.
3. Transfer nowych technologii opartych na kapitale intelektualnym zmierzających do modernizacji gospodarstw rolnych.
4. Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej, agroturystycznej i ekoturystycznej gminy w oparciu o zasoby przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz innowacyjne ich wykorzystanie.

Cel strategiczny IV. Środowisko naturalne wysokiej jakości, ochrona wartości przyrodniczych i historycznych

1. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalna gospodarka zasobami.
2. Renowacja i ochrona dziedzictwa historycznego i obiektów zabytkowych.
3. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
4. Promocja ochrony środowiska, postaw proekologicznych i zdrowego trybu życia.

Sformułowane powyżej strategiczne kierunki rozwoju gminy wynikają z założenia, że stabilna i długofalowa realizacja opracowanych celów strategicznych i operacyjnych przyniesie wymierne efekty poprawy jakości życia mieszkańców. Kształt merytoryczny strategii rozwoju gminy stanowi i opisuje kierunkowe działania gminy, które docelowo zapewnią jej oczekiwany zrównoważony wieloaspektowy rozwój.

W 2019 r. wymienione wyżej cele oraz kierunki realizowane były głównie poprzez modernizację i przebudowę kolejnych odcinków dróg, realizację programu gospodarki wodno-ściekowej.

Szczegóły realizacji zadań zawarte są w informacji z realizacji zadań inwestycyjnych w roku 2019.

2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wąsosz

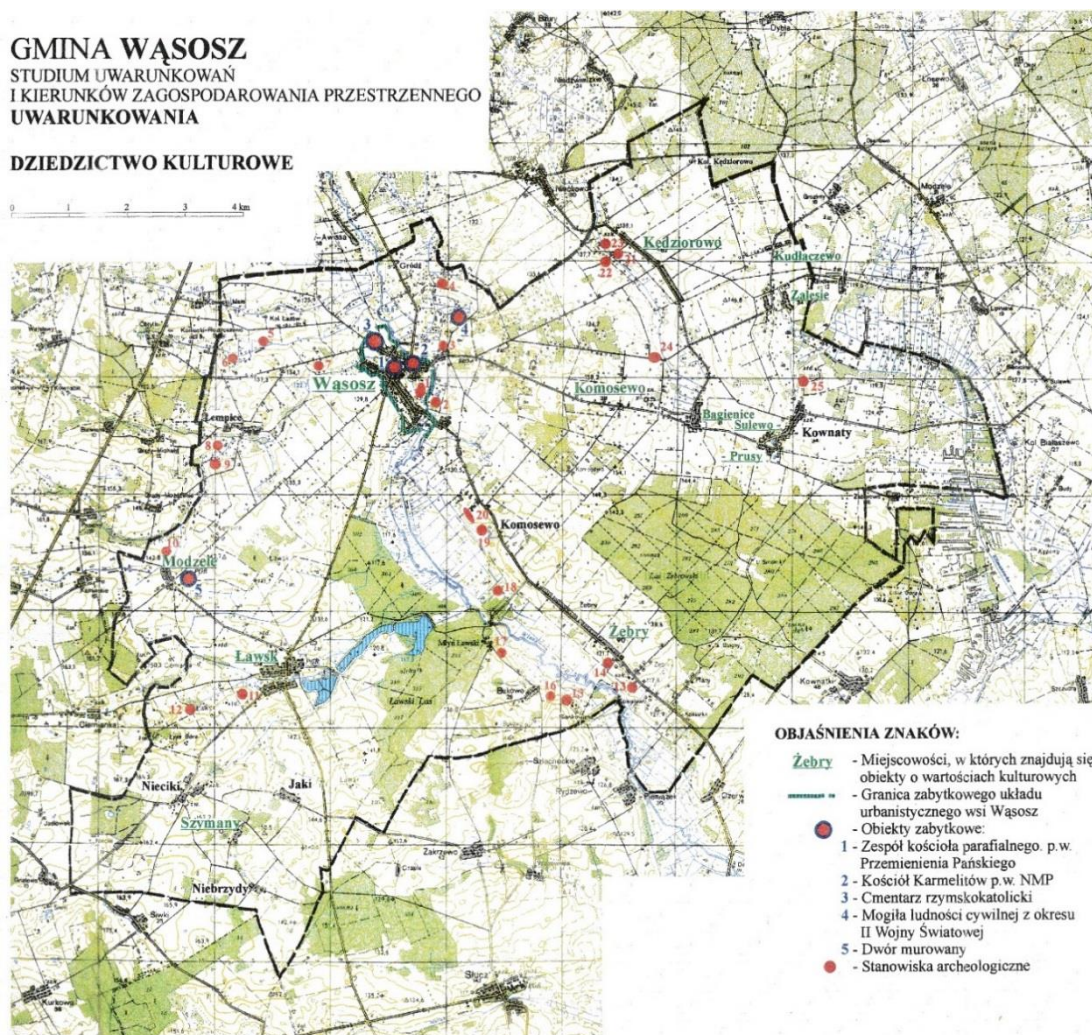
Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wąsosz, uchwalone zostało Uchwałą Rady Gminy Wąsosz Nr XX/130/02 z dnia 27 marca 2002 r. W kolejnych latach wprowadzono zmiany do w/w studium:

- 1) zmiana studium zatwierdzona Uchwałą Nr XVII/90/2012 Rady Gminy Wąsosz z dnia 29 października 2012 r.,
- 2) zmiana studium zatwierdzona Uchwałą Nr IX/67/2016 Rady Gminy Wąsosz z dnia 26 lutego 2016 r.

GMINA WĄSOSZ
STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
UWARUNKOWANIA

DZIEDZICTWO KULTUROWE

0 1 2 3 4 km

Rys. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wąsosz

Studium zakłada osiągnięcie dwóch celów głównych tj. rozwoju gospodarczego gminy oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

Realizacja takich celów powiązana ma być z głównymi zadaniami planowania przestrzennego:

- zapewnieniem ładu przestrzennego w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru gminy,
- ochroną walorów krajobrazowych i środowiska przyrodniczego gminy,
- poprawą funkcjonalności układów osadniczych i jakości życia mieszkańców,
- ochroną istniejących zasobów przestrzeni kulturowej,
- zapewnieniem sprawnego układu komunikacyjnego i segregacją ruchu,
- rozwojem infrastruktury centralnej i lokalnej,
- racjonalnym wykorzystaniem zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych gminy.

3. Miejscowe Plany zagospodarowania przestrzennego w Gminie Wąsosz:

Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenu gminy przedstawia się następująco:

Lp.	Nr uchwały Rady Gminy Wąsosz	Powierzchnia objęta planem	Numer i data publikacji
1.	Uchwała Nr XIV/67/96 Rady Gminy Wąsosz z dnia 21.08.1996 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz w części dotyczącej terenu wsi Ławsk – (dz. nr 163/1, 163/3, 163/4, cz. 181/2) lokalizacja cmentarza grzebalnego (pow. 4,28 ha)	Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 30 poz. 107 z dn. 30.09.1996 r.
2.	Uchwała Nr X/46/99 Rady Gminy Wąsosz z dnia 18.11.1999 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi: - Wąsosz (dz. nr 1366, 1367, 1368, 1370, 2071) – zabudowa zagrodowa (pow.1,25 ha),	Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 45 poz. 705 z dn. 30.12.1999 r.
3.	Uchwała Nr X/47/99 Rady Gminy Wąsosz z dnia 18.11.1999 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi: - Wąsosz – dz. nr 1720/6, 1720/7, 3248/1, pow. 1,15 ha, teren pod budowę ujęcia i stacji wodociągowej - Wąsosz – dz. nr 1395/4, 1395/6, pow.0,52 ha, teren pod budowę oczyszczalni ścieków.	Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 45 poz. 706 z dn. 30.12.1999 r.
4.	Uchwała Nr XIII/72/2000 Rady Gminy Wąsosz z dnia 16.05.2000 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi: - Wąsosz dz.nr1398/13, 1398/ 15, 1398/17, pow.0,39 ha, zabudowa usługowa z zakresu kultury, rozrywki, gastronomii	Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 17 poz. 883 z dn. 19.06.2000 r.
5.	Uchwała Nr X/52/2011 Rady Gminy Wąsosz z dnia 30.12.2011 r.	Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi Wąsosz – pow. ok. 350 ha, tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa	Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 504 z dn. 02.02.2012 r.
6.	Uchwała Nr XXI/129/2013 Rady Gminy Wąsosz z dnia 31.05.2013 r.	Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz – wyznaczenie przebiegu przez obszar gminy Wąsosz trasy linii elektroenergetycznej 400 kV Ełk-Łomża, w obrębie części wsi: Kol. Gródź, Wąsosz, Łempice, Modzele, Ławsk, Nieciki, pow. ok. 74,70 ha, długość ok. 11,50 km.	Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 2624 z dn. 10.06.2013 r.
7.	Uchwała Nr XVII/142/2017 Rady Gminy Wąsosz z dnia 31 marca 2017 r.	Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi Wąsosz – pow. ok. 15,20 ha, tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa	Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 1604 z dn. 25.04.2017 r.

Pod adresem: <http://wasoszgrajewski.e-mapa.net/> dostępne są informacje dotyczące miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla gminy Wąsosz.

Dla terenów, które nie zostały objęte planem, w roku 2019 Wójt Gminy Wąsosz, wydał 24 decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz 4 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Na wniosek osób zainteresowanych wydano 70 zaświadczeń o przeznaczeniu nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

4. Program Rewitalizacji Gminy Wąsosz uchwalony został uchwałą nr XVIII/168/2017 Rady Gminy Wąsosz z dnia 31 sierpnia 2017 r.

Na podstawie przeprowadzonej wcześniej analizy wyznaczono obszary objęte rewitalizacją, określone w załącznikach graficznych do uchwały:

1) m. Wąsosz – składający się z dwóch podobszarów:

- I o powierzchni 35,89 ha i zamieszkiwany przez 530 osób;

- II o powierzchni 13,17 ha i zamieszkiwany jest on przez 218 osób.

2) obszar m. Ławsk – o powierzchni nosi 9,58 ha i liczbie mieszkańców - 225 osób.

Wyznaczony obszar rewitalizacji Gminy Wąsosz obejmuje łącznie 58,64 ha i jest zamieszkiwany przez 973 osoby. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Wąsosz w pełni wpisuje się w Strategię Rozwoju Gminy.

W programie określone zostały następujące cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań:

1. Rozwój społeczny i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych:

1.1. Aktywizacja zawodowa osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy,

1.2. Prowadzenie programów ukazujących nowe możliwości rozwoju skierowanych do osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem,

1.3. Integracja międzypokoleniowa, w szczególności osób starszych i młodych oparta m.in. na wymianie doświadczeń i wiedzy,

1.4. Zwiększenie oferty edukacyjnej i wyrównawczej dla dzieci i młodzieży,

1.5. Poprawa jakości i dostępności do infrastruktury społecznej,

2. Rozwój gospodarczy i wzrost przedsiębiorczości:

2.1. Rozwój postaw przedsiębiorczych,

2.2. Pomoc merytoryczna w zakładaniu i prowadzeniu indywidualnej działalności gospodarczej,

2.3. Ukazywanie możliwości i szansy rozwoju wynikających z przekwalifikowania się oraz nabycia nowych umiejętności,

2.4. Stworzenie oferty kursów i szkoleń dla osób dorosłych i młodzieży,

2.5. Rozwój kompetencji mieszkańców,

3. Rozwój środowiskowy oraz przestrzenno-funkcjonalny:

3.1. Przeprowadzenie renowacji, kompleksowych remontów oraz doposażenia obiektów służących celom społecznym,

3.2. Przeprowadzenie renowacji, kompleksowych remontów, termomodernizacji zasobu mieszkaniowego,

3.3. Rozbudowa i przebudowa infrastruktury drogowej, w szczególności w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu,

3.4. Zagospodarowanie istniejących i utworzenie nowych terenów zielonych, poprawa estetyki przestrzeni publicznej, wypełnienie luk w zagospodarowaniu terenu, wprowadzenie elementów małej architektury, utworzenie nowych miejsc do spotkań i rekreacji.

W programie Rewitalizacji Gminy Wąsosz jako podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne (inwestycyjne) przyjęto następujące projekty:

- 1) wykonanie miejsc parkingowych przy blokach (po dawnym PGR) w Ławsku,
- 2) wykonanie skweru wraz z alejkami oraz montaż ławek przy blokach (po dawnym PGR) w Ławsku,
- 3) przeprowadzenie termomodernizacji bloków (po dawnym PGR) w Ławsku,
- 4) dostosowanie świetlicy wiejskiej w Ławsku do potrzeb centrum aktywności zawodowej i społecznej oraz przeciwdziałania wykluczeniu,
- 5) wykonanie mieszkań socjalnych w budynku po dawnym posterunku policji w Wąsoszu,
- 6) wykonanie mieszkań socjalnych w budynku po dawnej szkole podstawowej w Kędziorowie,
- 7) rozbiórka drewnianego budynku przy ul. 11 Listopada 15 w Wąsoszu wraz z wykonaniem nowego czytelnego skrzyżowania oraz sali widowiskowej przy GOKiS,
- 8) zagospodarowanie skweru przy Placu Rzędziana.

W ramach programu zaplanowano również następujące projekty uzupełniające (inwestycyjne):

1. Rozbiórka drewnianego budynku przy Placu Rzędziana 21 w Wąsoszu i wykonanie w jego miejsce dojścia do terenów rekreacyjnych nad rzeką Wisłą.
2. Budowa siłowni na świeżym powietrzu na terenie szkoły w Wąsoszu.

W przypadku projektów nieinwestycyjnych zaplanowano do realizacji następujące:

1. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem z gminy Wąsosz - projekt podstawowy.
2. Podniesienie kluczowych kompetencji uczniów – projekt uzupełniający.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Wąsosz w pełni wpisuje się w Strategię Rozwoju Gminy. Z przedsięwzięć wymienionych w programie w 2019 r. Gmina zaangażowała się w program aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem. Realizację pozostałych działań zaplanowano na kolejne lata, jednakże uwarunkowana jest ona możliwością pozyskania środków zewnętrznych.

5. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Wąsosz

Kierunkami głównymi Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wąsosz jest uzyskanie mniejszego zużycia energii cieplnej i elektrycznej w poszczególnych obszarach, skutkujące osiągnięciem celu, jakim jest redukcja emisji CO₂ do roku 2020 o 20%.

Kierunkami pośrednimi są:

- 1) wyraźne oszczędności w budżecie, dzięki ograniczeniu i optymalizacji zużycia energii elektrycznej a także innych mediów,
- 2) udoskonalenie zarządzania, wykorzystanie potencjału gminy w zakresie ograniczania

- emisji zanieczyszczeń,
- 3) poprawa jakości powietrza,
 - 4) lepszy wizerunek władz samorządowych w oczach mieszkańców,
 - 5) ograniczenie zużycia i kosztów energii używanej przez odbiorców,
 - 6) zwiększenie komfortu korzystania z budynków i instalacji,
 - 7) ochrona zdrowia mieszkańców gminy,
 - 8) bezpieczeństwo energetyczne, ekologiczne i ekonomiczne,
 - 9) modernizacja obiektów gminnych - monitoringu zużycia energii w budynkach gminy,
 - 10) wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań w oświetleniu dróg,
 - 11) edukacja mieszkańców w zakresie OZE oraz efektywnego gospodarowania energią,
 - 12) rozwój i modernizacja ciepłownictwa opartego o lokalne kotłownie i wykorzystujące OZE,
 - 13) gazyfikacja gminy i stopniowe zastępowanie źródeł wykorzystujących węgiel na źródła wykorzystujące gaz sieciowy i odnawialne źródła energii,
 - 14) wprowadzanie nowoczesnych technologii w budownictwie,
 - 15) przygotowanie pracowników urzędu do roli specjalistów w zakresie efektywności energetycznej oraz pozyskiwania środków na modernizację.

Działania zaplanowane w ramach programu:

- 1) termomodernizacja obiektów należących do Gminy Wąsosz,
- 2) wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne,
- 3) rozbudowa oświetlenia ulicznego z wykorzystaniem lamp energooszczędnych,
- 4) wymiana oświetlenia w obiektach użyteczności publicznej, tym w budynku Urzędu Gminy,
- 5) zakup nowego samochodu o niskiej emisji,
- 6) montaż odnawialnych źródeł energii dla budynków użyteczności publicznych,
- 7) termomodernizacja budynków mieszkalnych, usługowych i przeznaczonych pod działalność gospodarczą,
- 8) zmiana systemu źródeł ogrzewania w budynkach jednorodzinnych oraz wielorodzinnych oraz montaż odnawialnych źródeł energii przez inwestorów indywidualnych i przedsiębiorców,
- 9) wymiana starych mało sprawnych pieców i kotłów wykorzystujących paliwa stałe,
- 10) instalacje kolektorów słonecznych, montaż instalacji fotowoltaicznych w budynkach jednorodzinnych wielorodzinnych z ogrzewaniem piecowym oraz modernizacja ogrzewania,
- 11) zmiana zachowań mieszkańców będąca następstwem akcji promocyjnych i informacyjno-edukacyjnych prowadzonych przez gminę,
- 12) poprawa infrastruktury drogowej przez Gminę Wąsosz,
- 13) budowa parkingu publicznego wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi,
- 14) budowa ścieżek rowerowych przez Gminę Wąsosz,
- 15) promocja transportu zbiorowego przez Gminę Wąsosz,
- 16) wdrażanie zielonych zamówień publicznych.

W ramach programu Gmina Wąsosz systematycznie od 2015 roku dofinansowywuje montaż instalacji kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych stanowiących własność mieszkańców. Według stanu na koniec roku 2019, z dofinansowania takiego skorzystało 235 gospodarstw domowych. Instalacje w ramach zawartych umów podlegają bezpłatnym przeglądom serwisowym oraz gwarancjom w przypadku awarii. W ubiegłym roku sporządzono wniosek na dofinansowanie wykonania instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej. Zadanie planowane jest do zrealizowania w roku 2020.

6. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wąsosz na lata 2017-2025

Strategia przedstawia charakterystykę gminy w kontekście jej problemów i potrzeb oraz prezentuje jej kierunki rozwoju. Jako główne cele, na których powinny skupić się działania władz, wskazuje z jednej strony na pomoc i wsparcie grup najslabszych (I obszar), wpływając na ograniczenie psychospołecznych skutków bezrobocia, ubóstwa (w tym agrarnego) i zabezpieczeniu potrzeb osób starszych – przeciwdziałając ich wykluczeniu.

W niedostatecznie rozwiniętym obszarze edukacji, zdrowia i bezpieczeństwa (II obszar) gmina ma dbać o wzmocnienie roli rodziny w kształtowaniu postaw dzieci/młodzieży, zabezpieczyć dostęp do profilaktyki, terapii i pomocy, w tym osób uzależnionych i ich rodzin, a także integrację osób niepełnosprawnych. W ten sposób w sferze kultury i rozwoju zasobów ludzkich (III obszar) gmina będzie mogła ukierunkować się na promocję twórczości lokalnej, rozwój atrakcji/miejsc kulturalnych, aktywny udział mieszkańców w procesach partycypacyjnych, przez co będzie miała większe szanse na zatrzymanie na swoim terenie najlepiej wyedukowanych osób. Program Rewitalizacji Gminy Wąsosz z pewnością przyczyni się do zmniejszenia lub wyeliminowania negatywnych zjawisk społecznych, występujących na wyznaczonych obszarach kryzysowych.

Realizacja zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu w 2019 roku.

Najważniejsze działania, które realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu to zadania wynikające z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Wąsosz na lata 2017 – 2025, przyjęte Uchwałą Nr XVI/130/2017 Rady Gminy w dniu 23 lutego 2017 roku.

Częścią tej strategii jest uchwalany na każdy rok Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Po dokonaniu diagnozy sytuacji społecznej i jej prognozie na najbliższe lata opracowano kierunki rozwoju, cele strategiczne projektowanych zmian i kierunki działania oraz opracowano harmonogram realizacji na lata 2017 – 2025.

Statutowym celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej jest realizowanie zadań, które powinny umożliwić osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc udzielana jest rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, dotkniętym bezrobociem lub inną z przyczyn powodujących trudną sytuację. Środki przeznaczone na pomoc społeczną to głównie

środki pochodzące z budżetu państwa oraz środki gminne. Udzielanie wsparcia ma za zadanie doprowadzenie w miarę możliwości do osiągnięcia samodzielności społecznej przez osoby i rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Prawo do pomocy (socjalnej, prawnej, rzeczowej, specjalistycznej itp.) przysługuje wszystkim osobom potrzebującym wsparcia, w tym z powodów wykluczenia społecznego. Pomoc finansowa przekazywana jest dodatkowo jako niezbędna do zaspokajania potrzeb rodzinom i osobom z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, alkoholizmu lub narkomanii, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąsoszu na koniec 2019 roku wynosił 5 957 700,69 zł i pod względem źródeł finansowania przedstawiał się następująco:

- ✓ środki własne gminy - 239 854,69 zł,
- ✓ środki na zadania zlecone oraz dotacja celowa wojewody - 5 717 846,00 zł.

W 2019 roku w ramach zadań własnych i zleconych zrealizowano następujące zadania i wypłacano świadczenia:

Lp.	Nazwa świadczenia	Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Źródła finansowania	
				Środki własne gminy	Środki zlecone lub dotacja celowa
1	Zasiłki stałe	13	156	-	81 461
2	Zasiłki okresowe	39	182		70 801
3	Zasiłki jednorazowe	11	10	4238	-
4	Stypendium szkolne	167	335	16 750	67 000
5	Zakup żywności i opłata za dożywianie – obiady w ramach rządowego programu wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	255	34 628	36 299	144 814,88
6	Usługi opiekuńcze świadczone w domu chorego	4	5016	38 608	0
7	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały	12	144	0	7 046

8	Doposażenie punktu wydawania posiłków w Gimnazjum w Wąsoszu	-	-	1 500	-
9	Opłata za pobyt w Domu Pomocy Społecznej „Spokojna Przystań” w Garbarach	1	12	37 846,60	-
10	Opłata za pobyt w pieczy zastępczej	1	12	17 544,60	-

Zasiłki z pomocy społecznej przyznawane były w szczególności z powodu:

Powody przyznania pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	82	327
Bezrobocie	37	118
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa	10	28
Niepełnosprawność	22	53
Długotrwała i ciężka choroba	22	55
Rodziny niepełne	9	24
Rodziny wielodzietne	47	255
Alkoholizm	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0
Bezdomność	0	0
Przemoc w rodzinie	0	0
Zdarzenia losowa	0	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Zasiłki stałe

Zasiłki stałe otrzymywało 13 osób niepełnosprawnych lub będących w wieku poprodukcyjnym. Nie nabyły one uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych z innych źródeł. Nie posiadają osób zobowiązanych do alimentacji, bądź otrzymują zasądzone alimenty częściowo i otrzymują zasiłek stały pomniejszony o pobierane alimenty, albo posiadają oddalone powództwo w sprawie zobowiązania alimentacyjnego. Średnia miesięczna zasiłku stałego wyniosła 522,00 zł

Zasiłki okresowe

Zasiłki okresowe otrzymywało 39 rodzin, nie posiadających dochodu, bądź rodzin o niskich dochodach z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby, wielodzietności lub niepełnosprawności.

Zasiłki celowe i specjalne

Zasiłki celowe i specjalne celowe otrzymało 10 rodzin na kwotę 4.238,30 zł w tym: 6 zasiłków specjalnych celowych z przeznaczeniem na pokrycie w części kosztów zakupu opału, na pokrycie kosztów zakupu i montażu windy zewnętrznej dla obsługi osoby niepełnosprawnej, na pokrycie w części kosztów opłaty za energię elektryczną, na pokrycie zakupu odzieży, na zakup żywności.

Dożywianie „Posiłek w szkole i w domu”

Pomoc w postaci gorącego posiłku jest realizowana w ramach programu „*Posiłek w szkole i w domu*”. Program ten określa adresatów, do których może być skierowana pomoc. Są uczniowie szkół podstawowych, uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej, osoby z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, a w szczególności osoby samotne, chore niepełnosprawne i w wieku starszym.

Gmina realizuje pomoc w zakresie dożywiania dzieci w ramach wieloletniego programu „*Posiłek w szkole i w domu*”. Gorące posiłki dowożone są do 5 punktów wydawania posiłków zlokalizowanych w: 2 punkty w Szkole Podstawowej w Wąsoszu, Szkoła Podstawowa w Ławsku, Szkoła Podstawowa w Sulewie-Kownatach, Szkole Podstawowej w Niecikach.

W okresie od 10.09.2018 roku do 19.06.2019 roku posiłki dostarczane były przez firmę cateringową Neptun, a od 10.09.2019 do 31.12.2019 roku przez firmę cateringową Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe DANIELEWSKI.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu sporządza listy dzieci oraz osób zakwalifikowanych do dożywiania w danym roku szkolnym w okresie sierpień i wrzesień oraz styczeń. Pracownicy socjalni sporządzają imienne listy uczniów, które na bieżąco są aktualizowane.

- od 01.01.2019 r. do 30.06.2019 r. dożywianych było 203 osób, w tym 4 osoby dorosłe,

- od 01.09.2019 r. dożywiane są 236 osoby, w tym 4 osoby dorosłe.

Rada Gminy Wąsosz podjęła uchwałę Nr IV/24/2019 z dnia 28 marca 2019 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „*Posiłek w szkole i w domu*” na lata 2019-2023. Gmina podjęła również uchwałę Nr V/36/2019 z dnia 12 czerwca 2019 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia w formie posiłku, pomoc rzeczową w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem rządowym „*Posiłek w szkole i w domu*” na lata 2019-2023.

Stypendium Szkolne

W roku 2019 Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu, w okresie od 01.01.2019 roku do 30.06.2019 roku wypłacił stypendia szkolne dla 168 uczniów, natomiast w okresie od 01.09.2019 roku do 31.12.2019 roku dla 167 uczniów. Wydatkowano ogółem kwotę 83.750,00 zł z czego 67.000,00 zł to dotacja celowa natomiast 16.750,00 zł środki własne.

Domy Pomocy Społecznej

W roku 2019 Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał za pobyt 1 osoby w Domu Pomocy Społecznej „*Spokojna Przystań*” w Garbarach. Kwota wynosiła 37 846,60 zł.

Usługi opiekuńcze

Gmina organizuje i świadczy usługi opiekuńcze. Realizatorem usług jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu. W 2019 r. z tej formy usług opiekuńczych korzystały 4 osoby. Usługi opiekuńcze świadczyły 2 osoby na podstawie umowy o pracę. Usługi te są realizowane w zakresie zaspokojenia codziennych potrzeb życiowych, opieki higieniczno – sanitarnej, pielęgnacji zleconej przez lekarza, pomocy w podtrzymywaniu kondycji psychofizycznej. Rada Gminy Wąsosz podjęła uchwałę Nr XIX/114/2012 w dniu 27 grudnia 2012 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania.

Praca socjalna

Zgodnie z art. 45 ustawy o pomocy społecznej praca socjalna była świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Praca socjalna świadczona była przez trzech pracowników socjalnych. Teren gminy obejmuje 19 miejscowości, na wywiady środowiskowe pracownicy socjalni dojeżdżają samochodem służbowym należącym do Urzędu Gminy, często też korzystają z samochodu służbowego Policji. Praca socjalna realizowana była na bieżąco podczas kontaktów z rodzinami i osobami wymagającymi wsparcia w środowisku rodzinnym. Realizacja pracy socjalnej obejmowała w szczególności:

- udzielanie informacji o uprawnieniach, o instytucjach mogących udzielić pomocy w rozwiązywaniu problemu (fundacji, stowarzyszeń),
- współpracę z pedagogiem, policją, kuratorami, asystentem rodziny poprzez wspólne odwiedzanie środowisk, wskazywanie i motywowanie podopiecznych do prawidłowej realizacji obowiązków,
- odwiedzaniu zimą porą osób samotnie mieszkających, niekorzystających ze świadczeń pieniężnych,
- pomoc w przygotowywaniu pism urzędowych dla podopiecznych,
- informowanie bezrobotnych o ogłoszeniach z pracą, pojawiających się na lokalnych stronach Internetowych,
- informowanie podopiecznych o różnego typu szkoleniach prowadzonych przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Grajewie,
- kwalifikowanie osób i rodzin do objęcia pomocą w formie udzielania produktów żywnościowych (Program Pooperacyjny- Pomoc Żywnościowa 2014-2020),
- pomoc w kompletowaniu wniosków do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- informowanie o terminie składania wniosków o stypendia socjalne, zasiłki rodzinne, świadczenia wychowawcze,
- informowanie osób opiekujących się osobami niepełnosprawnymi o możliwości uzyskania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego,
- współpracę z placówkami służby zdrowia.

Współpraca i współdziałanie

Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie – w zakresie upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy oraz informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach OPS na bieżąco udziela informacji na zgłoszone potrzeby bezrobotnych. Informuje o wolnych miejscach pracy czy szkoleniach zawodowych na podstawie uzyskanej informacji telefonicznej lub strony internetowej PUP w Grajewie. Informacje na temat programów szkoleniowych organizowanych przez Urząd Pracy lub inne ogłoszenia na temat ofert pracy umieszczone są na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy. Gmina nie organizuje prac społecznie użytecznych.

W dniu 11.12.2009 roku podpisano porozumienie o współdziałaniu przy wdrożeniu systemu Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna SEPI. Przedmiotem niniejszego porozumienia jest określenie zasad i procedur współpracy oraz ustalenie wzajemnych zobowiązań

miast i gmin oraz Powiatowego Urzędu Pracy dotyczących wdrożenia systemu. Samorządowa elektroniczna platforma informacyjna w zakresie udostępnienia danych z bazy systemu informatycznego Syriusz STD funkcjonującego w Powiatowym Urzędzie Pracy. Podpisano umowę NR 10/2012 pomiędzy OPS-em a PUP w Grajewie w celu wdrożenia i funkcjonowania samorządowej elektronicznej platformy informacyjnej, która jest ciągle udoskonalana.

Ośrodek współpracował z kuratorami zawodowymi i społecznymi sądów, komornikami sądowymi z terenu całego kraju, z Prokuraturą w Grajewie, Policją w Grajewie, szpitalami z terenu województwa podlaskiego, Zakładem Opieki Leczniczej w Szczuczynie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie, ośrodkami pomocy społecznej z terenu całego kraju, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Zdrowia Psychicznego w Grajewie, Szkołami Podstawowymi w Wąsoszu, Ławsku, Niecikach, Sulewie – Kownatach, Zespołami Szkół w Grajewie, Wojewodzinie i Nieckowie, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Zambrowie, Białymstoku i Grajewie, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Zambrowie i Grajewie, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Białymstoku, Urzędem Marszałkowskim w Białymstoku oraz wieloma innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego

W 2019 roku Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił w ramach zadań zleconych na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

Lp.	Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	ŚWIADCZENIA RODZINNE w tym :	8356	913.231,13
1.1	Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych	8336	893.231,13
1.2	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	20	20.000
2	ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE	1344	634.577
2.1	Zasiłki pielęgnacyjne	905	171.582
2.2	Świadczenia pielęgnacyjne	199	315.017
2.3	Specjalny zasiłek dla opiekuna	240	147.978
3.	Świadczenia ze środków funduszu alimentacyjnego	257	97.150
4.	Ubezpieczenie społeczne	173	37.355,86
5.	Zasiłek dla opiekuna	36	22.320
6.	Świadczenie rodzicielskie	86	79.087

Ośrodek realizując ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podejmował szereg czynności administracyjnych wynikających z przepisów ustawy wobec dłużników alimentacyjnych. Czynności te polegały między innymi na przeprowadzeniu wywiadu z dłużnikiem alimentacyjnym, kierowaniu wniosków o zatrudnienie do Powiatowego Urzędu Pracy, kierowaniu wniosków o ściganie dłużnika do Policji oraz Prokuratury, prowadzenie korespondencji z innymi instytucjami zajmującymi się realizacją ustawy.

Dochody pozyskane od dłużników alimentacyjnych z tytułu spłaty zadłużenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie **57 265,90 zł**, z czego:

- na dochody budżetu państwa zł przekazano kwotę	31 646,39 zł
- na dochody własne gminy kwotę	21 102,61 zł
- na odsetki ustawowe	4 516,90 zł.

Świadczenia wychowawcze - Program 500+, „Dobry start”

Lp.	Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Świadczenia wychowawcze	6457	3.217.593,60

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające z Ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Określa ona warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. Ustawa obowiązuje od 1 kwietnia 2016 roku i od tego czasu jest realizowana przez ośrodek pomocy społecznej. Zadania z tego zakresu realizuje jeden pracownik .

Ogólnie w 2019 roku złożono 326 wniosków (w tym 46 elektronicznych). Na wniosek Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego złożono 3 wnioski. Wydano 321 decyzji/ informacji. Oprócz tego 16 decyzji dotyczących prawa do świadczenia wychowawczego wydał Wojewoda a wypłata realizowana była w gminie. Ogółem w 2019 roku wypłacono 6457 świadczeń co daje średniomiesięcznie ok. 538 świadczeń. Na realizację tych świadczeń wypłacono 3.217.593,60 zł Średniomiesięcznie świadczenia wychowawcze otrzymywało ponad 269 rodzin w gminie. Ponadto gmina otrzymała środki w wysokości 1,5% a od lipca 2019 roku 1,2 % wielkości wypłaconych zasiłków na obsługę świadczeń wychowawczych w wysokości 43 104,00 zł .Razem wydatki świadczenia wychowawcze wynosiły – 3 260 697,60 zł

W ramach programu „Dobry Start” każde uczące się dziecko w wieku do ukończenia 20 roku życia (a w przypadku dzieci niepełnosprawnych do 24 roku życia) mogło otrzymać pomoc w wysokości 300,00 zł jeden raz w roku w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego. Wnioski można było składać od 1 lipca 2019 roku do 30 listopada 2019 roku W gminie Wąsosz złożono 253 wnioski, które rozpatrzono pozytywnie. Ogółem wypłacono świadczenie na 445 dzieci w kwocie 133 500,00 zł. Na obsługę przeznaczono 10 zł od złożonego wniosku i wydatkowano kwotę 4 450,00 zł Łącznie na świadczenia „Dobry Start” wydatkowano kwotę 137 950,00 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował też zadania wynikające Program Aktywności Lokalnej Gminy Wąsosz na lata 2017 – 2020.

Program Aktywności Lokalnej umożliwia realizację działań dotyczących udzielanie określonym społecznościom w sołectwach, indywidualnym osobom oraz ich rodzinom pomocy w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania lub miejscu pracy,

w samoorganizowaniu się i podejmowaniu przez nich wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej.

Program skierowany jest, zgodnie z potrzebami społecznymi i opisem diagnostycznym powyżej prezentowanym, docelowo do 3 grup zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych:

- 1) osób ubogich, nieaktywnych zawodowo oraz osób z ich otoczenia, mieszkających we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkujących w danym środowisku,
- 2) osób ubogich - starszych, niepełnosprawnych, szczególnie poza miejscowością gminną,
- 3) młodzieży nieaktywnej, dysfunkcyjnej i ich rodzin/otoczenia.

Działaniami w ramach Programu Aktywności Lokalnej obejmowane są osoby i środowiska wykluczone społecznie lub zagrożone przede wszystkim korzystające z pomocy społecznej.

7. Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani Gminy Wasosz

W roku 2019 program Komisji był realizowany w sposób następujący:

1. Do Komisji wpłynęło 17 wniosków o podjęcie czynności wobec osób nadużywających alkoholu.
2. Komisja spotkała się z 14 osobami, w tym z niektórymi dwukrotnie.
3. W ramach pomocy osobom nadużywającym alkoholu – do biegłych sądowych wysłano 6 wniosków, celem zbadania uzależnienia od alkoholu.
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z przedstawicielem Posterunku Policji w Szczuczynie przeprowadziła kontrolę wszystkich placówek posiadających zezwolenie na sprzedaż alkoholu. Kontrola dotyczyła przestrzegania przepisów prawa podczas sprzedaży alkoholu.
5. Dofinansowano następujące działania:
 - a) udział w finale Ogólnopolskiego Programu „Wygraj Szansę” w ramach programu profilaktycznego pn. „Trzeźwość na co dzień”,
 - b) warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży „Wyjazdowe warsztaty profilaktyczno-sportowe OLIMPIJCZYK” organizowany przez Caritas Diecezji Łomżyńskiej,
 - c) udział w spotkaniu w Białymstoku organizowanym przez NSZZ Solidarność w ramach programu kształtowania postaw prospołecznych wśród osób i rodzin dotkniętych chorobą alkoholową,
 - d) uczestnictwo w programie szkoleniowym „Profilaktyka – zdrowy tryb życia” w hali Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku,
 - e) obóz szkoleniowo – profilaktyczny dla młodzieży zaangażowanej w działanie młodzieżowej drużyny pożarniczej (MDP).
6. W szkołach organizowane były pogadanki prowadzone przez policję, dotyczące uzależnień, przede wszystkim ostrzegano młodzież przed powszechnymi obecnie dopalaczami. Uczulano rodziców na zebraniach rodzicielskich, na niebezpieczeństwa wynikające z korzystania z internetu. W ramach działań wychowawczo-profilaktycznych realizowanych

przez wychowawców i pedagoga w SP Wąsosz uczniowie uczestniczyli w następujących programach, akcjach oraz imprezach szkolnych:

- gazetki profilaktyczne na korytarzach szkolnych, plakaty profilaktyczne wykonywane przez uczniów,
- cykl godzin wychowawczych oraz zajęć świetlicowych o różnorodnej tematyce (radzenie ze stresem, przeciwdziałanie agresji, aktywne formy spędzania wolnego czasu, profilaktyka uzależnień: (papierosy, e-papierosy, alkohol, narkotyki), bezpieczeństwo w sieci, jak dbać o prawidłowy rozwój psychiczny i fizyczny i wiele innych),
- zamieszczanie informacji profilaktycznych na stronie internetowej szkoły nt. zagrożeń związanych z elektronicznymi papierosami, negatywnych skutków stosowania substancji psychoaktywnych,
- rozdawanie ulotek dla uczniów nt. profilaktyki uzależnień (papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze).

7. Na spotkaniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiniowano wnioski podmiotów gospodarczych ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż alkoholu (w 2019 roku 2 wnioski).

Gmina Wąsosz obejmuje 18 sołectw, w których jest 8 sklepów spożywczo – przemysłowych, gdzie sprzedawany jest alkohol (handel detaliczny) oraz 1 punkt gastronomiczny (Bar ROXANA). Liczba zezwoleń na 31 grudnia 2019 roku przedstawia się następująco:

- zezwolenie A (piwo) – 8 (*sklep*) + 1 (*bar*)
- zezwolenie B (wino) – 8 (*sklep*)
- zezwolenie C (wódka) – 8 (*sklep*) + 1 (*bar*).

Z tytułu posiadanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu, podmioty gospodarcze sprzedające alkohol wpłaciły na konto gminy w roku 2019 kwotę 44 967,63 zł, a wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomanii wyniosły 19 270,49 zł.

Wartość sprzedanego alkoholu w sklepach na terenie naszej gminy za rok 2019 wyniosła 1 657 663,68 zł. W ramach swojej działalności Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykonywała swe zadania we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, Posterunkiem Policji w Szczuczynie i Komendą Powiatową Policji w Grajewie oraz Sądem Rejonowym w Grajewie i Parafią w Wąsoszu.

8. Program opieki nad zabytkami Gminy Wąsosz na lata 2016-2019

Program podjęty został uchwałą Nr IX/71/2016 Rady Gminy Wąsosz z dnia 26 lutego 2016 r.

W swych założeniach program ten jest zgodny z dokumentami o charakterze strategicznym, dotyczącymi ochrony i opieki nad zabytkami oraz planowania przestrzennego, sporządzonymi na poziomie ogólnokrajowym, wojewódzkim oraz gminnym.

Podstawę sporządzenia programu opieki nad zabytkami stanowią Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wąsosz, Strategia Rozwoju Gminy na lata 2016 - 2020, Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Wąsosz, a ponadto dokumenty prawa miejscowego, jakimi są Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dotyczące terenów miejscowości : Ławsk , Wąsosz, Plany Odnowy Miejscowości na lata 2010-2017:

- Wąsosz przyjęty uchwałą Nr XXV/166/10 Rady Gminy Wąsosz z dnia 29 czerwca 2010 roku,
- Ławsk przyjęty uchwałą Nr XVI/109/09 Rady Gminy Wąsosz z dnia 30 marca 2009 roku,
- Żebry przyjęty uchwałą Nr XXIV/160/10 Rady Gminy Wąsosz z dnia 29 czerwca 2010 roku,
- Sulewo-Prusy i Sulewo-Kownaty przyjęty uchwałą Nr XXIV/158/10 Rady Gminy Wąsosz z dnia 25 maja 2010 roku.

Działania związane z rozwojem gminy opierają się na jej zasobach i walorach. Gmina planując rozwój musi uwzględniać pielęgnowanie tożsamości kulturowej przejawiającej się między innymi

w dziedzictwie materialnym. Krajobraz kulturowy z zasobem zabytków ukazuje odmienność, która odpowiednio wypromowana może podnieść atrakcyjność ekonomiczną regionu, przede wszystkim na polu rozwoju turystyki i związanej z nią przedsiębiorczości lokalnej. Podniesienie jakości warunków życia mieszkańców jest związane bezpośrednio z jakością przestrzeni kulturowej gminy.

Na terenie Gminy Wąsosz wyznaczonych jest kilka stref ochrony konserwatorskiej:

- 1) strefa „B” ochrony konserwatorskiej obejmuje obszar, na którym elementy dawnego układu zachowały się w stanie nieznacznie zniekształconym. Jest to obszar uznany za szczególnie ważny jako materialne świadectwo historyczne. Obejmuje on:
 - historyczny układ urbanistyczny dawnego miasta z rynkiem i ulicami: Farną, Sienkiewicza, Rzeczną, Placem Rzędziana, Świętojańską, Zamkową, 11–Listopada, Felczyńską, Piaskową, Mazowiecką, Zdrojową oraz cmentarz parafialny przy ul. Sienkiewicza,
 - kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego w Wąsoszu,
 - kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Wąsoszu,
 - drewniana dzwonnica w Wąsoszu,
 - cmentarz rzymskokatolicki w Wąsoszu (część najstarsza),
 - cmentarz z okresu II wojny św.,
 - dwór w miejscowości Modzele.
- 2) strefa „B-1” ochrony konserwatorskiej obejmuje układ lokacyjny tj. rynku i ulice wylotowe, gdzie ochronie podlegają zachowane elementy zabytkowe oraz układ przestrzenny w zakresie rozplanowania, skali i brył zabudowy.
- 3) strefa „B-2” ochrony konserwatorskiej obejmuje część układu przestrzennego miasta położonego na przedpolu układu lokacyjnego, wzdłuż ulicy Mazowieckiej, czyli dawne przedmieście Skarżyn.

Ochrona konserwatorska w tej strefie polega na:

- zachowaniu historycznego przebiegu ulicy z możliwością modyfikacji przekroju na krótkich odcinkach;
- restauracji i modernizacji technicznej zabudowy historycznej;
- dostosowaniu nowej zabudowy do historycznego kontekstu przestrzennego w zakresie sytuacji, skali i bryły.

3) strefa „E” ochrony konserwatorskiej obejmuje teren przy ulicy Rzecznej i w końcowym odcinku ulicy Sienkiewicza oraz po przeciwnej stronie Gręzki – wzdłuż ulicy Felczyńskiej (dawna wieś drobnoszlachecka).

4) strefa „K” ochrony konserwatorskiej obejmuje obszary krajobrazu naturalnego i urządzonego, związanego przestrzennie z historycznym założeniem urbanistycznym, czyli doliny rzeki Wissa i strugi Gręzka oraz dawne ogrody plebańskie i cmentarz parafialny.

5) strefa „W” ochrony relikwów archeologicznych obejmuje teren dawnego dworu książęcego przy ulicy Zamkowej z XV – XVI w.

Ochrona obiektów zabytkowych występujących na terenie naszej gminy polega na zachowaniu i konserwacji zabytkowego cmentarza parafialnego (układu mogił, kwater i wartościowych nagrobków) oraz wojennych, jak również zachowaniu wszystkich zabytkowych obiektów wpisanych do rejestru.

Zabytki w gminnej ewidencji zabytków:

W Gminnej Ewidencji Zabytków znajduje się 13 obiektów nieruchomych, z czego 9 wpisanych jest do rejestru zabytków. 4 zabytki to obiekty drewniane.

Zabytki o najwyższym znaczeniu dla gminy:

Najcenniejsze zabytki wpisane są do rejestru zabytków nieruchomych i dla nich obowiązują rygory ustawy o ochronie zabytków. Są to:

Układ przestrzenny miejscowości Wąsosz obejmujący:

- 1) pozostałości przedlokacyjnych jednostek osadniczych w widłach rzek Wissy i Gręzki:
 - osada targowa wraz z terenem kościoła parafialnego (obecnie ul. Sienkiewicza i Farna),
 - teren dworu obronnego przy ujściu Gręzki i Wissy.
- 2) układ urbanistyczny miasta lokacyjnego założonego między osadą, a dworem z dużym rynkiem i czterema ulicami wychodzącymi z jego narożników (obecnie ulice: Zamkowa, Świętojańska, 11 Listopada, Sienkiewicza).
- 3) osady – przedmieścia na południowym brzegu rzeki Gręzki (obecnie ul. Felczyńska i ulica Mazowiecka).

oraz:

- Kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego w Wąsoszu,
- Kościół karmelitów pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Wąsoszu,
- Drewniana dzwonnica przy kościele parafialnym w Wąsoszu,
- Cmentarz rzymskokatolicki w Wąsoszu (część najstarsza),
- Cmentarz mogiła zbiorowa z okresu II wojny św.,
- Dwór w miejscowości Modzele.

Bardzo cennym dziedzictwem świadczącym o historii i tożsamości kulturowej tego regionu są także zabytki nie wpisane do rejestru, czy gminnej ewidencji, takie jak: drewniana zabudowa wiejska niektórych miejscowości np. Żebry oraz przydrożne krzyże i kapliczki.

Kierunki działań programu opieki

Na podstawie głównych założeń planu opieki nad zabytkami na lata 2016-2019 wyznaczono następujące priorytety i kierunki działań:

PRIORYTET I:

Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego gminy:

- Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.
- Podejmowanie działań umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

PRIORYTET II:

Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego

- Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego.
- Rozszerzenie zasobu i ochrony dziedzictwa kulturowego gminy.
- Ochrona

PRIORYTET III:

Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości

- Umożliwienie szerokiego dostępu do informacji o dziedzictwie kulturowym gminy.
- Specjalistyczne rozpoznanie badawcze poszczególnych obiektów, zespołów oraz obszarów zabytkowych związane z przygotowywanym lub realizowanym procesem inwestycyjnym.
- Edukacja i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym.
- Promocja regionalnego dziedzictwa kulturowego służąca kreacji produktów turystyki kulturowej.

Wykaz zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków

ZABYTKI WPISANE DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW				
Lp.	ID	OBIEKT	ULICA	DATOWANIE
1	1/1071	Kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego w Wąsoszu	Sienkiewicza 40	1534 r.
2	2/1071	Dzwonnica	Sienkiewicza 40	1840 r.
3	6/1071	Kościół Karmelitów p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny	Plac Rzędziana 27	1605 r.
4	8/1071	Układ przestrzenny miejscowości	Zespół ulic Wąsosza	
5	9/1071	Cmentarz parafialny (część najstarsza)	Sienkiewicza 27	I połowa XIX w.
6	10/1071	Cmentarz parafialny. Kaplica grobowa Bzurów	Sienkiewicza 27	1913 r.

7	11/1071	Cmentarz parafialny. Mauzoleum rodziny Karczewskich i Kozłowskich	Sienkiewicza 27	1910 r.
8	12/1071	Cmentarz – mogiła ludności cywilnej z II wojny światowej	Przy drodze do wsi Niećkowo	1941 r. (przebudowa 1993 r.)
9	15/1071	Dwór	Modzele 22	1937 r.
10		Kaplica	Świętojańska	1880 r. (przebudowa 1960 – 1971)
11		Kaplica	Bagienice (przy drodze z Komosewa do Bagienic)	ok. 1920 r.
12		Dwór	Żebry 64	1925 r.
13		Młyn wodny (elektryczny)	Mazowiecka 56 b	1935 r.

9. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Wąsosz na lata 2018- 2022

Gmina Wąsosz posiada w swoim zasobie mieszkaniowym budynki będące w różnym stanie technicznym. Niektóre z nich wybudowane zostały przed II Wojną Światową, inne w latach 1960-1980, a najnowsze w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku.

Plan remontów i modernizacji zasobów mieszkaniowych w podanym okresie kształtować się będzie zgodnie z poniższą tabelą.

L.p.	Lokalizacja zasobu	Ilość lokali/ powierzchnia (m²)	Stan techniczny	Analiza potrzeb	Termin robót
1	Kędziorowo (była szkoła)	1/66,6	bardzo dobry	Bieżąca eksploatacja	2018-2022
2	Nieciki (szkoła)	2/107,8	dobry	Bieżąca eksploatacja	2018-2022
3	Ławsk (szkoła)	1/66,1	bardzo dobry	Bieżąca eksploatacja	2018-2022
4	Żebry (dawna szkoła)	1/60	słaby	Bieżąca eksploatacja	2018-2022
5	Wąsosz Szkoła – Piaskowa 31 11 Listopada 15 Plac Rzędziana 21 Plac Rzędziana 5	4/285,12 3/113 5/124 1/29,81	dobry słaby słaby słaby	Bieżąca eksploatacja rozbiórka rozbiórka Bieżąca eksploatacja	2018-2022 2019-2020 2019-2020 2018-2022
Razem:		18 / 852,43			

Zasady polityki czynszowej

Czynsz obejmuje koszty konserwacji i utrzymania technicznego budynku w tym koszty utrzymania wszystkich pomieszczeń przeznaczonych do wspólnego użytkowania. Najemca oprócz czynszu jest obowiązany do uiszczania opłat eksploatacji lokalu mieszkalnego tj. opłat za dostawę energii cieplnej, elektrycznej i wody oraz odbiór nieczystości stałych i płynnych, w przypadku gdy nie ma odrębnej umowy na ich dostawę lub odbiór. Czynsz za budynki i lokale mieszkalne opłacają najemcy lokali mieszkalnych stanowiących mieszkaniowy zasób gminy. Czynsz najmu płatny jest z góry do 10 dnia każdego miesiąca, na wskazany przez wynajmującego rachunek chyba, że strony postanowią inaczej w umowie. Stawkę czynszu podstawowego ustala Wójt Gminy zarządzeniem.

Źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej w okresie objętym planem będą dochody uzyskiwane z czynszów. W przypadku niewystarczającej ilości środków i wystąpienia ważnych potrzeb remontowych, wydatki z tym związane sfinansowane będą z budżetu gminy w miarę posiadanych możliwości finansowych, dotacji i środków pozyskanych z zewnętrznych źródeł finansowania, w tym programów Unii Europejskiej.

Na wysokości wydatków w kolejnych latach składać się będą głównie koszty eksploatacji, ewentualnych adaptacji oraz remontów lokali i budynków.

IV. INFORMACJE FINANSOWE

Stan finansów Gminy Wąsosz – wykonanie w roku 2019:

Dochody ogółem – 22 586 687,48 zł w tym:

- a) dochody bieżące - 19 867 111,71 zł z czego:
 - środki UE – 1 744 284,91 zł,
- b) dochody majątkowe – 2 719 575,77 zł, z czego:
 - środki UE – 1 487 344,49 zł.

Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej – **2 769 628,75 zł**, z czego:

- wpływ z podatku rolnego, leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych – 1 113 990,00 zł,
- wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilno-prawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych – 614 446,65 zł.

Wydatki ogółem – 20 533 521,96 zł, ponoszone przez Gminę przeznaczone zostały na realizację szeroko pojętych zadań społecznych, gospodarczych i administracyjnych. Wśród nich są zadania własne i zadania zlecone. Wydatki wykonane zostały w stosunku do założonego planu w 92,53%.

Struktura wydatków:

- a) wydatki bieżące 15 195 333,27 zł
- b) wydatki majątkowe 5 338 186,69 zł.

Realizacja zadań inwestycyjnych w roku 2019

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Plan	Wykonanie
1	Przebudowa dróg gminnych w m. Sulewo-Kownaty: Nr 104188B – Zalesie – Sulewo-Kownaty oraz - droga wewnętrzna w m. Sulewo-Kownaty	954 191,22	948 400,00	948 391,22
2.	Przebudowa dróg gminnych (Komosewo)	10 000,00	10 000,00	6 300,00
3.	Zakup samochodu osobowego	80 000,00	10 000,00	79 856,50
4.	Budowa energooszczędnego budynku Urzędu Gminy Wąsosz	5 034 545,00	374 845,00	9 501,00
5.	Poprawa gospodarki wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Wąsosz w tym: wykonanie awaryjnej studni głębinowej w m. Zalesie oraz przebudowa stacji uzdatniania wody w Ławsku.	3 835 705,00	966 539,00 1 740 911,00	966 539,00 1 740 907,24
6.	Instalacje fotowoltaiczne na budynkach użyteczności publicznej	30 000,00	30 000,00	21 000,00
7.	Gospodarka wodno-ściekowa - modernizacja oczyszczalni ścieków w Wąsoszu	1 020 000,00	10 000,00	6 342,10
8.	Modernizacja PSZOK w Wąsoszu	440 340,00	8 000,00	7 700,00

fot. 1. Wnętrze stacji uzdatniania wody w Ławsku po przebudowie

fot. 2. Wnętrze stacji uzdatniania wody w Ławsku po przebudowie

fot. 3 - Wizualizacja – projekt frontu budynku Urzędu Gminy Wąsosz

fot. 4. – Uroczysty odbiór drogi powiatowej w Ławsku

Analiza roku 2019 ujętego w Wieloletniej Prognozie Finansowej

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2019 r.	Wykonanie na 31.12.2019 r.
1	Dochody ogółem, z tego:	21.974.139,71	22.586.687,48
	a) dochody bieżące z tym:	19.920.092,71	19.867.111,71
	- udziały z tyt. podatku od osób fizycznych	967.975,00	977.136,00
	- podatek od osób prawnych		
	- podatki i opłaty lokalne z tego :	6.400,00	6.214,47
	podatek od nieruchomości	2.651.704,00	2.641.532,68
	- z subwencji ogólnej	1.175.700,00	1.187.200,11
		6.844.276,00	6.844.276,00
	b) dochody majątkowe, w tym:	2.054.047,00	2.719.575,77
	- ze sprzedaży majątku	0,00	
	- z dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje	2.053.880,00	2.719.408,77
2	Wydatki bieżące (bez odsetek, prowizji od kredytów)	16.436.460,71	15.183.001,30
	a) na wynagrodzenia i składki od nich naliczone	5.781.351,39	5.558.164,75
	b) związane z funkcjonowaniem organów JST	1.385.943,00	1.254.829,78
3	Różnica (1-2)	5.537.679,00	7.403.686,18
4	Nadwyżka budżetowa plus wolne środki	0,00	0,00
5	Inne przychody nie związane z zaciągnięciem długu	0,00	0,00
6	Środki do dyspozycji (3+4+5)	5.537.679,00	7.403.686,18
7	Splata długu, z tego:	1.554.080,00	1.531.411,85
	a) splata rat kapitałowych w tym na	1.519.080,00	1.519.079,88
	realizację projektów realizowanych z udziałem środków o których mowa w art.5 ust 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych	1.218.744,00	1.218.743,88
	b) wydatki na obsługę długu	35.000,00	12.331,97
8	Inne rozchody	0,00	0,00

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2019 r.	Wykonanie na 31.12.2019 r.
9	Środki do dyspozycji(6-7-8)	3.983.599,00	5.872.274,33
10	Wydatki majątkowe	5.720.347,00	5.338.188,69
11	Przychody	1.736.748,00	506.256,05
12	Rozliczenie budżetu (9-10+11)	1.736.748,00	1.040.341,69
13	Kwota długu a) kwota wyłączeń z art. 243 ust. 3 pkt 1 ufp oraz art. 169 ust. 3 ufp przypadająca na dany rok budżetowy	1.985.567,88 1.218.744,00	398.820,00
14	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jst	0,00	0,00
15	Relacja planowanej łącznej kwoty spłat zobowiązań do dochodów	7,07 %	6,72%
16	Spełnienie wskaźnika spłaty z art. 243 ufp po uwzględnieniu art. 244	TAK	TAK
17	Planowana łączna kwota spłaty zobowiązań do dochodów ogółem (max 15)	1,52 %	1,32 %
18	Zadłużenie (max 60%)	9,03 %	1.76%
19	Wydatki bieżące razem (2 + 7b)	16.471.460,71	15.195.333,27
20	Wydatki ogółem (10+19)	22.191.807,71	20.533.521,96
21	Wynik budżetu (1-20)	- 217.668,00	2.053.165,52
22	Przychody budżetu (4+5+11)	1.736.748,00	506.256,05
23	Rozchody budżetu	1.519.080,00	1.519.079,88

Zestawienie udzielonych dotacji w 2019 r.

I. Dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych:

Lp.	Podmiot dotowany	Dotacja Celowa plan	Dotacja podmiotowa plan	Wykonanie
1.	Gminna Biblioteka Publiczna Gminy Wąsosz	0,00	88.500,00	88.465,89
2.	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Wąsoszu	0,00	172.000,00	171.913,59
3.	Powiat Grajewski	1 543 652,00	0,00	1 543 651,63
4.	Powiat Grajewski	9 887,00	0,00	9 887,00

V. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO W GMINIE WĄSOSZ – STAN NA 2019 ROK

I. Grunty

Gmina Wąsosz posiada ogółem 51,1219 ha gruntów, w tym:

- a) 19,1204 ha użytków rolnych,
- b) 14,801 ha działek zabudowanych,
- c) 17,2005 ha pozostałe grunty (tj. tereny rekreacyjne, cmentarz żydowski, wodopoje, kopalnie piasku, grzebowiska zwierząt itp.).

W 2019 roku umową darowizny na rzecz Powiatu Grajewskiego przekazano działkę położoną w Ławsku nr 116/1, o powierzchni 0,0104 ha z przeznaczeniem na cel publiczny – drogę powiatową 1820B Wąsosz-Ławsk-Glinki-Mroczyki-Przytuły.

Lp.	Rodzaj gruntu	Miejsce położenia mienia komunalnego	Jedn.	Ilość	Zagospodarowanie		
					Dzierżawa lub wynajem	Użytkowanie wieczyste	W zarządzie gminy
Stan na 31.12.2019 r.				51,1219	13,7168	0,4445	36,9606
1	użytki rolne	Wąsosz, Nieciki, Żebry, Kędziorowo, Ławsk, Zalesie	ha	19,1204	12,2214	-	6,8990
2	tereny rekreacyjne	Wąsosz, /park i skwer/ Plac Rzędziana, skwer – Piaskowa	ha	0,8266	-	-	0,8266

	cmentarz żydowski	Wąsosz /przy drodze Wąsosz – Nieckowo/	ha	0,0407	-	-	0,0407
4	działki zabudowane	Wąsosz, Ławsk, Nieciki, Żebry, Bukowo, Bagienice, Sulewo Prusy, Zalesie, Kędziorowo, Kudłaczewo	ha	14,801	1,4954	0,4445	12,8611
5	pozostałe	Wąsosz, Zalesie, Szymany, Sulewo-Prusy, Sulewo-Kownaty, Nieciki, Niebrzydy, Modzele, Łempice, Ławsk, Kudłaczewo, Kędziorowo, Jaki, Bagienice	ha	16,3332	-	-	16,3332

II . Budynki:

- administracyjne – 2,
- mieszkalne – 2,
- budynki zajęte na cele oświatowe – 5, w tym budynek we wsi Nieciki przekazany w użyczenie dla Stowarzyszenia Edukator w Łomży oraz 4 przekazane w trwałą zarząd szkołom,
- budynki zajęte pod działalność kulturalną (świetlice) – 6,
- remizy OSP - 4
- stacje uzdatniania wody – 3,
- oczyszczalnia ścieków - 1,
- pozostałe budynki (garaże , budynki gospodarcze, budynki po byłym GS i SKR , budynek przy Placu Rzędziana) – 19.

Budynki po byłym GS i SKR wynajęte pod prowadzenie działalności gospodarczej. Lokal o pow. 11 m² przy Placu Rzędziana przekazany w użyczenie Komandzie Wojewódzkiej Policji w Białymstoku.

III. Budowle:

- sieć wodociągowa - 66,08 km, 827 przyłączy wodociągowych o długości 24,29 km,
- sieć kanalizacyjna o długości 16,44 km i 399 przyłączy kanalizacyjnych o długości 5,6 km,
- przydomowe oczyszczalnie ścieków - 233,
- boisko „Orlik”,
- siłownia plenerowa,
- drogi – powierzchnia dróg gminnych wynosi 185,6767 ha.

IV. Środki transportu:

- samochody na potrzeby OSP - 7
- ciągniki - 4
- przyczepy -6
- samochód osobowy – 2
- autobus - 2
- pozostałe (spychacz, pługi do odśnieżania, zagęszczarki, zmiatarka, rozsiewacze)

V. Inne urządzenia techniczne:

- kolektory słoneczne - 234 szt.,
- agregaty, kontenery, odmierzacze paliwa. kserokopiarki, pilarki itp.

W ramach operacji pod nazwą „Poprawa gospodarki wodno–kanalizacyjnej na terenie gminy Wąsosz” w 2019 roku zrealizowano zadania:

- 1) wykonano awaryjną studnię głębinową w miejscowości Zalesie,
- 2) przebudowano stację uzdatniania wody w Ławsku (wybudowano zbiornik wyrównawczy wody czystej wraz z rurociągiem, zamontowano urządzenia technologiczne SUW, dozownik podchlorynu sodu, rozdzielnię elektryczną i sterowniczą, 3 zbiorniki wód popłuczynach, urządzenia do ogrzewania i osuszania).

Wartość mienia komunalnego w Gminie Wąsosz na dzień 31 grudnia 2019 r.

Jednostka	Stan na dzień 31.12.2018 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	31 grudnia 2019 r.
Urząd Gminy Wąsosz	39 543 599,14	3.618.237,55	300,00	43 161 536,69
SP w Ławsku	1 260 875,98	-	-	1 260 875,98
SP Wąsosz	7 160 834,936	-	-	7 160 834,93
SP Sulewo-Kownaty	927 807,35	-	603,43	927 203,92
GOKiS	69 480,05	-	-	69 480,05
OPS	35 552,52	-	-	35 552,52
Ogółem Gmina Wąsosz	48 998 149,97	3 618 237,55	903,43	52 615 484,09

W roku 2019 dochody Gminy Wąsosz pozyskane z mienia gminnego wynosiły:

- ✓ użytkowanie wieczyste, służebność - 980,49 zł,
- ✓ dochód z najmu i dzierżawy składników majątku Gminy Wąsosz - 37 737,73 zł,
- ✓ dzierżawy kół łowieckich - 1 749,26 zł,
- ✓ za zajęcie pasa drogowego - 6 916,38 zł,
- ✓ woda - 396 571,01 zł,
- ✓ ścieki - 163 374,73 zł.

Na terenie gminy znajdują się trzy ujęcia wody: w Wąsoszu, w Zalesiu i w Ławsku. Aktualnie wszystkie wsie z terenu gminy są zwodociągowane. Posiadamy sieć wodociągową o długości 66,08 km i 827 przyłączy wodociągowych o długości 24,29 km. W Wąsoszu znajduje się oczyszczalnia ścieków, a do sieci kanalizacyjne podłączone są nieruchomości z terenu wsi Wąsosz oraz Ławsk. Na sieć kanalizacyjną składają się sieć oraz przyłącza kanalizacyjne.

VI. ZESTAWIENIE ZREALIZOWANYCH ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z ZARZĄDZANIEM RUCHEM NA DROGACH PUBLICZNYCH ZA 2018 R. NA TERENIE GMINY WĄSOSZ

<i>Wyszczególnienie zagadnień objętych analizą</i>		<i>Jednostka miary</i>	<i>Dane za 2019 r.</i>
Długość i ilość dróg, na których jednostka zarządza ruchem - z podziałem na poszczególne kategorie (w obrębie kategorii należy podać długości dróg o twardej nawierzchni wg stanu na dzień 31.12.2019 r.)	drogi powiatowe	<i>km/szt.</i>	-
	w tym: o twardej nawierzchni		-
	drogi gminne		74,38/51
	w tym: o twardej nawierzchni		-
	ogółem:		74,38/51
	w tym: o twardej nawierzchni		56,16/41
Zatwierdzone projekty organizacji ruchu drogowego	– dot. dróg powiatowych	Projekty stałej organizacji ruchu	-
		Projekty czasowej organizacji ruchu	-
	– dot. dróg gminnych	Projekty stałej organizacji ruchu	3
		Projekty czasowej organizacji ruchu	-
- w tym zatwierdzone projekty organizacji ruchu związane z przewozem drogowym towarów niebezpiecznych			-
Ilość wdrożonych stałych projektów organizacji ruchu <u>ogółem:</u>		<i>szt.</i>	2
- w tym:			
– dot. dróg powiatowych			-
– dot. dróg gminnych			2

Ilość przeprowadzonych kontroli wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji projektów ¹ stałej organizacji ruchu <u>ogółem:</u>		szt.	0
- w tym:			
– dot. dróg powiatowych			-
– dot. dróg gminnych			0
Długość dróg (odcinków dróg), na których jednostka posiada aktualne projekty stałej organizacji ruchu zatwierdzone w 2019 r. oraz w latach wcześniejszych (ogółem oraz w rozbiciu na drogi powiatowe i gminne wg stanu na dzień 31.12.2019 r.)	ogółem:	km	56,16
	– dot. dróg powiatowych		-
	– dot. dróg gminnych		5616

Inwestycje dotyczące dróg gminnych przeprowadzone przez gminę w 2019 roku:

1. Droga gminna w miejscowości Sulewo-Kownaty - przebudowa drogi o dł. 220 m - wartość zadania – 240 260,70 zł.
2. Droga gminna Zalesie – Sulewo-Kownaty - przebudowa drogi o dł. 978 m. - wartość zadania – 702 890,52 zł.

fot. 5 – Droga gminna w miejscowości Sulewo-Kownaty po przebudowie

fot. 6 - Droga gminna Zalesie – Sulewo-Kownaty po przebudowie

Rozpoczęto realizację zadania pod nazwą: „Przebudowa dróg gminnych w miejscowości Komosewo” w tym:

- 1) droga gminna nr 104193B we wsi Komosewo,
- 2) droga gminna nr 104219B od drogi powiatowej Wąsosz – Żebry nr 1812B do wsi Komosewo.

VII. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY WĄSOSZ

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022 Gmina Wąsosz należy do Regionu Zachodniego – Obszaru Czartoria. Odpady przekazywane były do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Czartorii.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina Wąsosz objęła nieruchomości zamieszkałe. Nieruchomości niezamieszkałe, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej zobowiązane są do zawierania indywidualnych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wójta Gminy Wąsosz. Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Wąsosz w analizowanym okresie świadczyło na podstawie umowy MPO Sp. z o.o., ul. 42 Pułku Piechoty 48 w Białymstoku.

Rada Gminy Wąsosz Uchwałą Nr XXIII/204/2018 z dnia 27 lutego 2018 r. ustaliła wysokość miesięcznych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zależności od wielkości gospodarstwa domowego i sposobu ich segregacji.

Sposób segregacji odpadów	Wielkość gospodarstwa domowego					
	1 osobowe	2 osobowe	3 osobowe	4 osobowe	5 osobowe	6 osobowe i więcej
Selektywny, koszt za jeden miesiąc	8,00	16,00	24,00	32,00	40,00	40,00
Nieselektywny (zmieszany), koszt za jeden miesiąc	19,00	38,00	57,00	76,00	95,00	95,00

Na terenie Gminy Wąsosz funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych mieszczący się w Wąsosz, do którego właściciele nieruchomości w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą dostarczyć posegregowane frakcje odpadów komunalnych.

Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Wąsosz na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosły 300 867,53 zł, z których pokryto koszty funkcjonowania omawianego systemu.

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy spóźniają się z wnoszeniem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wysyłane są upomnienia oraz tytuły wykonawcze kierowane do urzędu skarbowego. W roku 2019 wystawiono 9 upomnień z tytułu nie uiszczenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, natomiast tytuły wykonawcze otrzymało 6 właścicieli nieruchomości.

Całkowity koszt odbioru, odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w 2019 roku w Gminie Wąsosz wyniósł **322 505,37 zł.**

Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a także ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenów gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych (wyselekcjonowanych) odpadów	Masa odebranych odpadów
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,68 Mg
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	24,40 Mg
15 01 07	Opakowania ze szkła	34,40 Mg
20 01 01	Papier i tektura	2,72 Mg
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	195,50 Mg
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	94,24 Mg
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	10,62 Mg

W roku 2019 przeprowadzono prace związane z zakończeniem rekultywacji składowiska odpadów w Wąsoszu.

VIII. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY WĄSOSZ

Rada Gminy Wąsosz w roku 2019 podjęła 43 uchwały. Organ nadzoru jakim jest Wojewoda Podlaski nie wszczywał w ubiegłym roku żadnego postępowania nadzorczego wobec uchwał podjętych przez Radę Gminy Wąsosz i nie stwierdził nieważności żadnej uchwały.

IX. WSPÓLPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

Gmina Wąsosz jest członkiem następujących stowarzyszeń i związków międzygminnych:

- Związek Gmin Wiejskich,
- Lokalna Grupa Działania Biebrzański Dar Natury.

W skład LGD Biebrzański Dar Natury wchodzi następujące jednostki samorządu terytorialnego:

1. Gmina Grajewo
2. Gmina Rajgród
3. Gmina Wąsosz
4. Gmina Radziłów
5. Gmina Szczuczyn
6. Gmina Bargłów Kościelny
7. Gmina Jedwabne
8. Gmina Przytuły
9. Miasto Grajewo

Dodatkowo Gmina Wąsosz ściśle współpracuje z Powiatem Grajewskim, szczególnie przy realizacji porozumień o współfinansowaniu podejmowanych działań.

W ramach prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego przez Powiat Grajewski, w roku 2019 Gmina Wąsosz nieodpłatnie wynajmowała pomieszczenia w budynku byłego gimnazjum. Z końcem roku między samorządami zawarte zostało kolejne porozumienie celem kontynuacji zadania w roku 2020.

X. OŚWIATA W GMINIE WĄSOSZ

Na terenie Gminy Wąsosz w roku szkolnym 2018/2019 funkcjonowały cztery szkoły podstawowe, w których łącznie naukę pobierało 316 uczniów. Szkoła Podstawowa w Niecikach prowadzona jest przez Społeczno - Oświatowe Stowarzyszenie Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym EDUKATOR.

Liczba uczniów w poszczególnych szkołach, przedstawiała się następująco:

l.p.	Szkoła	Liczba uczniów	Oddziały Przedszkolne
1	SP Wąsosz	209	58
2	SP Ławsk	30	7
3	SP Sulewo-Kownaty	51	14
4	SP Nieciki	26	17
RAZEM:		316	96

W Szkole Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Wąsoszu, w roku szkolnym 2018/2019 do klas I-VIII szkoły podstawowej i III dawnego gimnazjum uczęszczało łącznie 209 uczniów. Do punktu przedszkolnego i oddziałów przedszkolnych uczęszczało 58 dzieci 3, 4, 5 i 6 – letnich.

W roku szkolnym 2018/2019 szkoła realizowała następujące projekty:

„**Razem odkryjmy świat programowania**” – szkolenia dla uczniów i nauczycieli z podregionu suwalskiego. W ramach projektu prowadzone były zajęcia pozalekcyjne dla uczniów klasy I i III z zakresu programowania.

„**90 lat Królowej Wąsosza**”- w ramach projektu odbyły się zajęcia pozalekcyjne – warsztaty teatralne, plastyczne, wokalnie-muzyczne oraz zajęcia artystyczne z udziałem Pani Jadwigi Solińskiej dla uczniów. Podsumowaniem projektu było wystawienie sztuki.

W szkole pracowało 23 nauczycieli pełnozatrudnionych oraz 2 nauczycieli niepełnozatrudnionych, 2 nauczycieli uzupełniało etaty szkoły w Ławsku.

Ze względu na posiadane stopnie awansu zawodowego, podział nauczycieli zatrudnionych w szkole przedstawiał się w sposób następujący:

- kontraktowi – 3
- mianowani – 8
- dyplomowani – 14.

W klasach IV - VIII szkoły podstawowej i III byłego gimnazjum, uczniowie uzyskali następujące wyniki nauczania:

KLASA	ŚREDNIA
IVa	4,47
IVb	4,03
V	4,31
VI	4,20
VII	3,50
VIII	3,98
IIIa	3,83
IIIb	3,60

W roku szkolnym 2018/2019 po raz pierwszy przeprowadzony został egzamin ósmoklasisty. Każdy ósmoklasista przystąpił do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.:

- język polski – z wynikiem 60,92%,
- matematyka – z wynikiem 42,62%,
- język angielski – z wynikiem 49,26%

Jedna uczennica wybrała język rosyjski, który zdała z wynikiem 48%.

Zeszłoroczna sesja egzaminu gimnazjalnego była ostatnią taką sesją. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2019 r. są porównywalne ze średnimi wynikami w województwie i w kraju.

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Wąsoszu realizuje w roku szkolnym 2019/2020 projekt skierowany do najmłodszych wychowanków „Przedszkole równych szans”. W ramach projektu w oddziale przedszkolnym prowadzone są dodatkowe zajęcia dla dzieci w wieku 3-6 lat, które skorzystają z dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, lekcji języka angielskiego oraz lekcji prowadzonych przy użyciu komputerów. Oferta edukacyjna zostanie rozszerzona także poprzez udział w lekcjach dzieci z niepełnosprawnością. Aby poprawić jakość kształcenia, szkoła zakupiła sprzęt komputerowy. Na powyższy projekt Gmina Wąsosz otrzymała dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego w wysokości 80 tys. zł, przy czym cała wartość przedsięwzięcia to 84 912 zł. Wsparcie finansowe udzielone zostało w wyniku naboru, jaki przeprowadziła Lokalna Grupa Działania „Biebrzański Dar Natury”.

W Szkole Podstawowej w Ławsku w roku szkolnym 2018/2019 zatrudnionych było 6 nauczycieli. Troje nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Wąsoszu uzupełniało etat.

W pełnym wymiarze pracowało czworo nauczycieli. Dwie panie były zatrudnione na 2/18 etatu. Dodatkowo trzy nauczycielki prowadziły zajęcia niezgodnie z kwalifikacjami za zgodą kuratora oświaty.

Ze względu na stopień awansu zawodowego podział na nauczycieli wygląda następująco:

- kontraktowi – 0,
- mianowani – 3
- dyplomowani – 6.

Do szkoły uczęszczało 37 uczniów (łącznie z oddziałem przedszkolnym).

KLASA	ŚREDNIA
IV	4,51
V	4,25
VI	4,07
VII	4,13

W Szkole Podstawowej w Sulewie-Kownatach w roku szkolnym 2018/2019 zatrudnionych było 6 nauczycieli oraz czterech nauczycieli niepełnozatrudnionych. Wśród kadry nauczycielskiej, podział ze względu na stopień awansu zawodowego nauczycieli wygląda następująco:

- kontraktowy – 1,
- mianowani – 1,
- dyplomowani – 8.

Wyniki egzaminu ósmoklasisty w SP Sulewo:

- język polski – 46%,
- matematyka – 49%,
- język rosyjski – 71%

Uczniowie wszystkich szkół brali udział w konkursach organizowanych przez szkoły jak też w konkursach zewnętrznych, w których odnosili zwycięstwa i wyróżnienia.

ŚWIETLICE SZKOLNE

Świetlice pełnią ważną rolę w opiece i wychowaniu dzieci i młodzieży, szczególnie w szkołach podstawowych. Na terenie gminy zorganizowana jest świetlica szkolna, która funkcjonuje przy szkole podstawowej w Wąsoszu, której czas pracy dostosowany jest do potrzeb dzieci i rodziców. Przeciętny czas funkcjonowania świetlicy to godz. 7.00 do 16.00.

BIBLOTEKI

W szkołach działają biblioteki szkolne, a czas pracy nauczyciela biblioteki uzależniony jest od ilości dzieci w szkole i czasu ich pobytu w jednostce.

Dzieci uczące się w Wąsoszu korzystają z księgozbioru Biblioteki Publicznej w Wąsoszu.

DOWÓZ UCZNIÓW

Sieć szkół podstawowych zorganizowana jest w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego. W gminie funkcjonuje dowóz zorganizowany do szkół oraz

refundacja biletów komunikacji zbiorowej. Dowóz realizowany był poprzez dowożenie dzieci autobusem szkolnym oraz środkami komunikacji publicznej – PKS.

W trakcie roku szkolnego 2018/2019 zakupione zostały bilety na korzystanie ze środków komunikacji publicznej dla **55** uczniów na łączną kwotę **75 289,50 zł**.

Łączna liczba dzieci dowożonych do szkół gminnym autobusem szkolnym to **33** osoby.

Dzieci z terenu gminy dowożone były również do szkoły specjalnej w Grajewie – **7** dzieci oraz do przedszkola specjalnego w Wojewodzinie – **1** dziecko.

SYSTEM WSPIERANIA UCZNIÓW

Stypendia i wyprawka szkolna

Uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych i studenci mogą korzystać z następującej pomocy finansowej:

- stypendium socjalne - 170 uczniów na kwotę **82 080 zł**,
- zasiłek szkolny – nie przyznano,
- wyprawka szkolna – nie przyznano.

ŻYWIENIE W SZKOŁACH

We wszystkich szkołach zorganizowane jest wyżywienie dzieci w formie cateringu. Ogółem z żywienia w szkołach i przedszkolach korzystało **163** dzieci i uczniów. Posiłki finansowane były przez ośrodek pomocy społecznej.

Bieżącą kontrolę dostarczanych posiłków sprawują dyrektorzy szkół.

Firmą dostarczającą dania obiadowe na terenie gminy była w 2018/2019 roku firma NEPTUN Beata Szałach. Koszt 1 obiadu wynosił **5,42 zł**. Ogólny koszt dożywiania dzieci w szkołach w ubiegłym roku szkolnym to **132 079,98 zł**.

FINANSOWANIE OŚWIATY

Subwencja w latach 2015 - 2019

L.P.	Lata	Wg naliczenia MF „metryczki” w zł	Wykonanie w zł
1.	2015	2 943 216	2 943 216
2.	2016	2 948 598	2 948 598
3.	2017	3 106 188	3 106 188
4.	2018	3 273 139	3 273 139
5.	2019	3 330 775	3 405 967

**Koszt utrzymania jednego ucznia w poszczególnych szkołach samorządowych
w Gminie Wąsosz w 2019 r.**

l.p.	Szkoła	Koszt roczny szkoły na zadania objęte subwencją oświatową zł	Liczba uczniów	Koszt na 1 ucznia/ m-c zł	Różnica pomiędzy subwencją, a kosztem na 1 ucznia/m-c	Koszt roczny 1 ucznia zł	Różnica pomiędzy subwencją, a kosztem na 1 ucznia/rok
1	SP Wąsosz	2 031 937,58	267	634,19	27,85	7610,25	334,20
2	SP Ławsk	433 878,39	37	977,20	315,16	11 726,44	3 781,92
3	SP Sulewo-Kownaty	685 084,77	65	878,31	216,27	10 539,77	2 595,24

We wszystkich szkołach podstawowych funkcjonują oddziały przedszkolne i koszt roczny szkoły w zakresie mediów, środków czystości, sprzątanina obejmuje prowadzenie tych oddziałów. Jest to zadanie własne Gminy.

Wszystkie szkoły współpracują z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie, Powiatowymi Komendami Policji i Straży Pożarnej, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wąsosz oraz Komisją Antyalkoholową w Wąsosz celem wprowadzenia działań profilaktycznych oraz eliminacji zagrożeń.

XI. ZADANIA Z SFERZE DOTYCZĄCEJ KULTURY

Działalność kulturalno-oświatowa Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu

W 2019 roku przy Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu działały:

- sekcja karate „Kyokushin” (dzieci, młodzież - zajęcia płatne),
- zespół kołędniczy „Z szopką” (dorośli),
- grupa filmowa - do października 2019 r. (dzieci, młodzież).

W 2019 roku instytucja realizowała projekt „TRADYCJA DAWNIEJ I DZIŚ...”, który był dofinansowany z programu Podlaski Pomost Kultury. W ramach projektu odbywały się zajęcia dla dzieci i młodzieży - dotacja 6 138,00 zł.

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu tradycyjnie realizował cykliczne imprezy i spotkania, w tym:

- występy „Kolędników z szopką”,
- Spotkanie z tradycją Bożonarodzeniową „Cicha noc, święta noc...”,
- udział w finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- organizacja ferii zimowych dla dzieci i młodzieży,

- Kostiumowy Bal Karnawałowy,
- wystawa tradycyjnych palm Pani Jadwigi Solińskiej,
- Dzień Kobiet,
- kursu „Cyfrowy senior”,
- Gminny Konkurs Piosenki,
- Gminny Konkurs Recytatorski „Wiersze, wierszyki, wierszyczki”,
- Dzień Matki,
- udział w finale ogólnopolskiego programu estradowego „Wygraj Szansę” w Łomży,
- Noc Świętojańska w Wąsoszu,
- Festyn integracyjny,
- Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Wąsosz,
- XII Bieg Niepodległości,
- udział Grupy filmowej z filmem „Zadzwoń później” - II miejsce w VII Ogólnopolskim Młodzieżowym Festiwalu Filmowym „Moja przestrzeń” w Olsztynku,
- O kulturze przy kawie – spotkania cykliczne z mieszkańcami.

Dodatkowo GOKiS wspiera działania związane z funkcjonowaniem drużyny piłkarskiej juniorów „Czarni Wąsosz”, prowadzonej przez osoby spoza instytucji.

fol. 7 – Uczestnicy projektu „Tradycja dawniej i dziś...”

W 2019 roku przeprowadzono remont jednej z sal domu kultury, w ramach którego podwieszono sufit, zamontowano nowe oświetlenie, wymieniono grzejniki.

Działalność Biblioteki Publicznej Gminy Wąsosz

Biblioteka udostępnia zbiory w dwóch formach: prezencyjne (na miejscu) oraz wypożyczanie na zewnątrz biblioteki.

1. W roku 2019 zarejestrowano 307 użytkowników biblioteki, w tym 292 czytelników.
2. Wypożyczono ogółem w ciągu roku 4010 voluminów, w tym:
 - literatura piękna dla dorosłych – 1768,
 - literatura piękna dla dzieci – 1658,
 - literatura popularnonaukowa – 584
3. Bibliotekę odwiedziło 3657 użytkowników, w tym:
 - w wypożyczalni - 2165,
 - odwiedziny w czytelni + użytkownicy korzystający z internetu - 1492

Biblioteka Publiczna Gminy Wąsosz podejmuje szereg działań przybliżających społeczeństwu naszą działalność, promujących książkę i czytelnictwo.

Biblioteka w zakresie popularyzacji książki prowadzi następujące formy pracy:

- mini konkursy czytelnicze,
- konkursy plastyczne,
- wycieczki i lekcje biblioteczne,
- praca indywidualna z czytelnikiem(pomoc w wyszukiwaniu informacji),
- zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych technik,
- współpraca ze Szkołami oraz GOKiS w Wąsoszu.

Zajęcia edukacyjno-biblioteczne wpisały się już na stałe w program działalności Biblioteki. W bibliotece wykonane były wystawy i gazetki informacyjne o ważnych rocznicach literackich oraz świętach państwowych.

W ramach promocji czytelnictwa Biblioteka przystąpiła również do projektu pt.: „Mała książka - wielki człowiek” organizowanego przez Instytut Książki. Projekt skierowany był dla dzieci rozpoczynających edukację przedszkolną (3-6 lat) oraz ich rodziców, w ramach kampanii dzieci otrzymały wyprawkę w formie wyjątkowej książki, dostosowaną pod względem formy i treści do potrzeb przedszkolaka, a także Kartę Małego Czytelnika.

Biblioteka Publiczna Gminy Wąsosz w 2019 roku otrzymała dofinansowanie w ramach Programu Instytutu Książki w wysokości 17 500 zł, z których zakupiony został sprzęt komputerowy i multimedialny.

Dożynki Powiatowe

Niezwykłe doniosłym i uroczystym świętem zorganizowanym w 2019 roku na terenie naszej gminy były Dożynki Powiatowe, które odbyły się w Wąsoszu w dniu 15 września 2019 r. Gościliśmy wielu znamienitych gości, wystawców produktów rolnych oraz mieszkańców powiatu grajewskiego.

Rolnicy wraz z organizatorami dziękowali za plony, a wyróżniających się producentów rolnych uhonorowano nagrodami i wyróżnieniami. Organizatorami zeszłorocznych dożynek byli Starosta Powiatu Grajewskiego, Wójt Gminy Wąsosz, Parafia pw. Przemienienia Pańskiego w Wąsoszu oraz Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Wąsoszu.

Gospodarzami obchodów Święta Plonów byli mieszkańcy wsi Sulewo-Kownaty.

W trakcie uroczystości nagrodzono autorów pięknie wykonanych wieńców dożynkowych.

fot. 8 - Uroczysta msza Święta w Kościele pw. Przemienienia Pańskiego w Wąsoszu

fot. 9 - Wystawa wieńców dożynkowych

XII. PODSUMOWANIE

Wzorem lat ubiegłych, również w 2019 roku prowadzona przez Gminę Wąsosz polityka finansowa realizowana była w sposób oszczędny, co podyktowane jest skromnym budżetem i ograniczonymi dochodami gminy.

Realizacja zadań, które są przez nas podejmowane, wynika ze zgłaszanych przez mieszkańców potrzeb oraz możliwością pozyskania środków finansowych.

Naszej oszczędnej gospodarce finansowej służy prowadzona od początku w sposób scentralizowany obsługa finansowa szkół i jednostek organizacyjnych gminy, obsługa gospodarcza, wodno-ściekowa od 2017 roku (z porozumieniem usuwania awaryjnego sieci wodno-kanalizacyjnej). Prowadzimy realizację bieżących potrzeb, takich jak:

- remonty dróg,
- układanie chodników,
- zwalczanie śliskości na drogach,
- odśnieżanie,
- pielęgnacja zieleni,
- bieżące remonty szkół i jednostek organizacyjnych.

Powyższe prace wykonują pracownicy zatrudnieni w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, w ramach stażu lub umów o pracę, przy wykorzystaniu sprzętu stanowiącego majątek gminy.

Ważnym elementem gospodarowania majątkiem i zasobami gminy jest ciągła kontrola zadłużenia, która w chwili obecnej nie jest duża i pozwala z optymizmem patrzeć na możliwość realizacji zadań w latach przyszłych. Najważniejsze potrzeby oraz kierunek działania i główny cel inwestowania to budowa infrastruktury drogowej. Inwestujemy w drogi gminne, jak również współfinansujemy budowę dróg powiatowych na terenie administracyjnym Gminy.

Ważną, wieloletnią inwestycją, jest rozpoczęta w 2018 r. budowa siedziby urzędu, która częściowo będzie finansowana ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Z sukcesem w ubiegłym roku wnioskowaliśmy o dofinansowanie zadania polegającego na montażu instalacji fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej, co ograniczy znacznie koszty utrzymania tych obiektów oraz ograniczy emisję CO₂. Konsekwentnie kontynuować będziemy zadania związane z instalacją odnawialnych źródeł energii oraz zdobywać środki na realizację pomp ciepła i paneli fotowoltaicznych na budynkach stanowiących własność mieszkańców gminy.

Prowadzone będą działania wspierające mieszkańców w utylizacji eternitu oraz odpadów w postaci folii rolniczej. W ostatnich latach na te zadanie nie ma zbyt wiele środków finansowych, co powoduje, że nagromadziła się jego duża ilość, która czeka na utylizację. Zadania te wspieramy dodatkowo ze środków pochodzących z budżetu gminy.

Mamy nadzieję na szeroką współpracę z mieszkańcami, wskazując jednocześnie pierwszeństwo realizacji zadań, dla których istnieje możliwość pozyskania środków zewnętrznych.